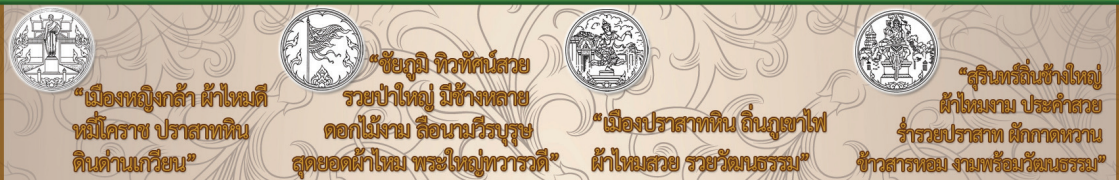

รายงานผลการดำเนินงานกลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕

จังหวัดนครราชสีมา

จังหวัดชัยภูมิ

จังหวัดบุรีรัมย์

จังหวัดสุรินทร์

วังน้ำเขียว

ทุ่งดอกกระเจียว

ปราสาทพนมรุ้ง

งานแสดงช้าง

คณะผู้บริหารกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑
ปี พ.ศ.๒๕๕๕

นายชวน ศิรินันท์พร
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา

นายชนะ นพสุวรรณ
ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ

นายคณิต เอี่ยมระหงษ์
ผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์

นายนิรันดร์ กัลยาณมิตร
ผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์

คำนำ

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ (OSM) ได้จัดทำสรุปผลการดำเนินงานที่สำคัญในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ประกอบด้วย ประวัติความเป็นมาของจังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์ และสภาพทั่วไป การวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มจังหวัด ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ วิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ รวมทั้งการรายงานผลการดำเนินงานโครงการของกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ (OSM) หวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อส่วนราชการ ภาคประชาชน และท้องถิ่น เพื่อนำไปศึกษาและใช้ประโยชน์ต่อไป

จึงขอขอบคุณ คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) และคณะกรรมการจัดทำแผนกลุ่มจังหวัดและแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ หน่วยงานราชการ ภาคเอกชน ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการสนับสนุน ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด ตลอดจนเป็นอย่างดียิ่ง

สำนักบริหารยุทธศาสตร์
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑
นครราชสีมา

คำนำ

ประวัติความเป็นมาจังหวัดนครราชสีมา

ประวัติความเป็นมาจังหวัดชัยภูมิ

ประวัติความเป็นมาจังหวัดบุรีรัมย์

ประวัติความเป็นมาจังหวัดสุรินทร์

วิสัยทัศน์กลุ่มจังหวัดฯ

ส่วนที่ ๑ สภาพทั่วไปของกลุ่มจังหวัดฯ

- ๑.ด้านกายภาพ
- ๒.ด้านประชากร
- ๓.ด้านการปกครอง
- ๔.ด้านเศรษฐกิจ
- ๕.ด้านเกษตรกรรม
- ๖.ด้านอุตสาหกรรม
- ๗.ด้านการท่องเที่ยว
- ๘.ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๙.ด้านการจัดเก็บภาษี
- ๑๐.ด้านการบริการสังคม
- ๑๑.ด้านระบบคมนาคมขนส่ง
- ๑๒.ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
- ๑๓.ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
- ๑๔.ด้านพื้นที่เสี่ยงภัยธรรมชาติ

๖

๙

๑๒

๑๕

๑๘

๑๙

๑๙

๒๑

๒๑

๒๒

๒๕

๒๙

๓๓

๓๕

๓๘

๓๙

๔๐

๔๑

๔๒

๔๓

ส่วนที่ ๒ การวิเคราะห์ศักยภาพกลุ่มจังหวัดตามประเด็นยุทธศาสตร์

การพัฒนากลุ่มจังหวัดฯ

- ๑.ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ ๔๔
- ๒.วิสัยทัศน์ ๔๔
- ๓.พันธกิจ ๔๕
- ๔.เป้าประสงค์รวม ๔๕
- ๕.ประเด็นยุทธศาสตร์/เป้าประสงค์/กลยุทธ์ ๔๖

ส่วนที่ ๓ สรุปผลการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕

- ๑.โครงการและงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ๔๘
- ๒.กิจกรรมสำคัญๆ ที่ดำเนินการในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๕ ๔๘
- ๓.การประชุมคณะกรรมการบริหารงานแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) ๔๙
- ๔. การตรวจติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ๕๑

ผลการดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติการกลุ่มจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕

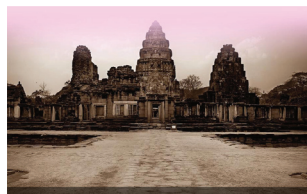
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านการพัฒนาการเกษตร ๕๒
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว ๕๓
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ใหม่ ๕๖

ภาพกิจกรรมการตรวจติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕

- จังหวัดนครราชสีมา ระหว่างวันที่ ๑๑-๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ ๕๘
- จังหวัดชัยภูมิ ระหว่างวันที่ ๑๘-๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๕ ๕๙
- จังหวัดบุรีรัมย์ ระหว่างวันที่ ๑-๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ๖๐
- จังหวัดสุรินทร์ ระหว่างวันที่ ๘-๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ๖๒

นครราชสีมา

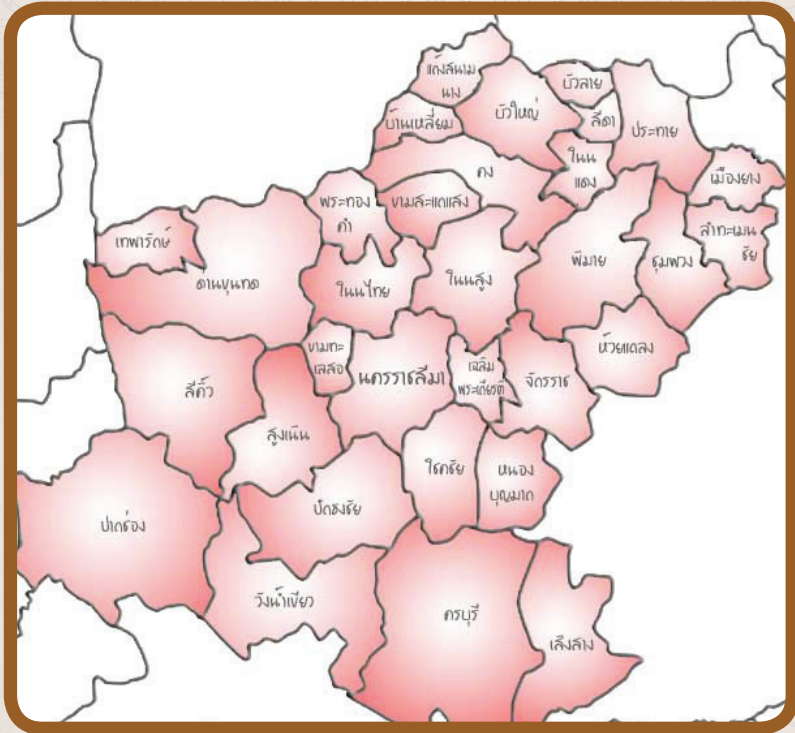

ประวัติความเป็นมา

จังหวัดนครราชสีมา เป็นเมืองโบราณเมืองหนึ่งในอาณาจักรไทย แต่เดิมตั้งอยู่ในท้องที่อำเภอสูงเนิน ห่างจากตัวเมืองปัจจุบัน ประมาณ ๓๑ กิโลเมตร เรียกว่า “เมืองโคราฆะปุระ” หรือ โคราฆ กับ เมืองเสมา ซึ่งทั้ง ๒ เมืองเคยเจริญรุ่งเรืองในสมัยขอม แต่ในปัจจุบันเป็นเมืองร้าง ตั้งอยู่ริมลำตะคอง

สมัยอยุธยา ในแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช (พ.ศ.๒๑๘๙ - ๒๒๓๑) โปรดให้สร้างเมืองโดยเอาชื่อเมืองเสมากับเมืองโคราฆะปุระ มาผูกเป็นนามเมืองใหม่ เรียกว่า “เมืองนครราชสีมา” แต่คนทั่วไป เรียกว่า “เมืองโคราช”

สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๑ โปรดเกล้าฯ ให้ยกฐานะเป็นเมืองชั้นเอก ผู้สำเร็จราชการเมืองมียศเป็นเจ้าพระยา เจ้าพระยานครราชสีมาคนแรกชื่อ ปิ่น ณ ราชสีมา และในรัชกาลนี้เมืองนครราชสีมาได้นำช้างเผือก ๒ เชือก ขึ้นน้อมเกล้าถวาย ต่อมาในปี พ.ศ.๒๓๖๙ ในสมัยรัชกาลที่ ๓ เจ้าอนุวงศ์ ผู้ครองเมืองเวียงจันทน์ก่อการกบฏยกกองทัพมาตีเมืองนครราชสีมา และกวาดต้อน พลเมืองไปเป็นเชลย คุณหญิงโม (ภรรยาปลัดเมืองนครราชสีมา พระสุริยเดชวิเศษ ฤทธิ์ทศทิศวิชัย) ผู้รักษาเมือง แสร้งทำกลัวเกรงและประจบเอาใจทหารลาว เมื่อถูกกวาดต้อนมาถึงทุ่งสัมฤทธิ์ในเขตอำเภอพิมายก็หยุดพักกลางทางพอได้โอกาสคุณหญิงโมก็จัดกองทัพโจมตีกองทัพเวียงจันทน์แตกพ่ายไป วีรกรรมที่คุณหญิงโมได้ประกอบขึ้นนี้ รัชกาลที่ ๓ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนาคุณหญิงโม ดำรงฐานันดรศักดิ์เป็น “ท้าวสุรนารี” ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๕ ได้โปรดเกล้าฯ ให้รวบรวมหัวเมืองในเขตที่ราบสูงให้นครราชสีมาเป็นที่ว่าการมณฑลลาวกลาง ในปี พ.ศ. ๒๔๓๔ (ร.ศ. ๑๑๐)

ขนาดที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดนครราชสีมา ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ บนที่ราบสูงโคราช ละติจูด ๑๕ องศาเหนือ ลองจิจูด ๑๐๒ องศาตะวันออก สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ๑๘๗ เมตร ตัวจังหวัดอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร โดยทางรถยนต์ ๒๕๕ กิโลเมตร และโดยทางรถไฟ ๒๖๔ กิโลเมตร มีพื้นที่ ๒๐,๔๙๓.๙๖๔ ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ ๑๒,๘๐๘,๗๒๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๑๒ ของพื้นที่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	จังหวัดชัยภูมิ และจังหวัดขอนแก่น
ทิศใต้	ติดต่อกับ	จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดนครนายก และจังหวัดสระแก้ว
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดขอนแก่น
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	จังหวัดสระบุรี จังหวัดลพบุรี

ตราประจำจังหวัด

รูปอนุสาวรีย์ท้าวสุรนารี ประดิษฐานอยู่หน้า ประตูชุมพล ประตูเมืองทางด้านทิศตะวันตกหมายถึง วีรกรรมอันกล้าหาญที่ท้าวสุรนารีได้กอบกู้เมืองนครราชสีมาจากกองทัพของเจ้าอนุวงศ์แห่งเวียงจันทน์ไว้ได้ ซึ่งตราประจำจังหวัดนครราชสีมาภาพนี้มีฐานะเป็นตราราชการ ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดภาพเครื่องหมายราชการ ตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายราชการ พุทธศักราช ๒๔๘๒ (ฉบับที่ ๒๑๔) [ว่าด้วยการกำหนดเครื่องหมายราชการประจำจังหวัด ๗๖ จังหวัด]

คำขวัญประจำจังหวัด

“เมืองหญิงกล้า ผ้าไหมดี หมี่โคราช ปราสาทหิน ดินด่านเกวียน”
(คำขวัญเดิม โคราช ลือเลื่อง เมืองก่อนเก่า นกเขาคราม อ้อยคันร่ม ส้มขึ้นน้ำ ผ้าทางกระรอก)

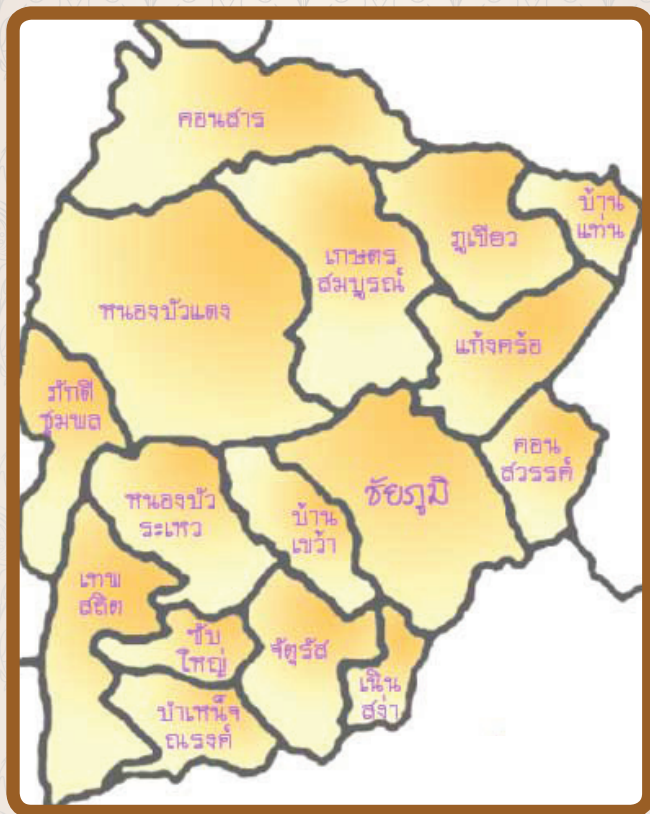
ชัยภูมิ

ประวัติความเป็นมา

สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี เมืองชัยภูมิ ปรากฏในทำเนียบแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ว่าเป็นเมืองขึ้นกับเมืองนครราชสีมา แต่ต่อมาผู้คนได้อพยพออกไปตั้งหลักแหล่งทำมาหากินที่อื่น และ พ.ศ. ๒๓๖๐ “นายแล” ข้าราชการสำนักเจ้าอนุวงศ์เมืองเวียงจันทร์ ได้อพยพครอบครัวและบริวารเดินทางข้ามลำน้ำโขงมาตั้งถิ่นฐานอยู่ที่บ้านหนองน้ำขุ่น (หนองอีจาน) ซึ่งอยู่ในบริเวณท้องที่อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมาปัจจุบัน ปี พ.ศ. ๒๓๖๒ มีคนอพยพเข้ามาอยู่มาก นายแลก็ได้ย้ายชุมชนไปตั้งใหม่ที่บ้านโนนน้ำอ้อม บ้านสีลอง ห่างจากตัวเมืองชัยภูมิ ๖ กิโลเมตร นายแลได้เก็บส่วยผ้าขาวส่งไปบรรณาการเจ้าอนุวงศ์เวียงจันทร์ จนได้รับบำเหน็จความชอบแต่งตั้งเป็น “ขุนภักดีชุมพล” ในปี พ.ศ. ๒๓๖๕ นายแลได้ย้ายชุมชนอีกครั้งหนึ่ง เนื่องจากที่เดิมกันดารน้ำมาตั้งใหม่ที่บริเวณบ้านหลวง ซึ่งตั้งอยู่ระหว่างหนองปลาเฒ่ากับหนองหลอด เขตอำเภอเมืองชัยภูมิปัจจุบัน และได้หันมาขึ้นตรงต่อเมืองนครราชสีมา และส่งส่วยทองคำถวายแด่พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ไม่ยอมขึ้นต่อเจ้าอนุวงศ์เวียงจันทร์อีกต่อไป จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้ายกบ้านหลวงเป็นเมืองชัยภูมิ และแต่งตั้งขุนภักดีชุมพล (แล) เป็น “พระยาภักดีชุมพล” เจ้าเมืองคนแรก

ต่อมาเจ้าอนุวงศ์เวียงจันทร์ได้ก่อการกบฏ ยกทัพเข้ามาหมายจะตีกรุงเทพฯ โดยหลอกหัวเมืองต่าง ๆ ที่เดินทัพมาว่าจะมาช่วยกรุงเทพฯ รบกับอังกฤษ จนกระทั่งเจ้าอนุวงศ์สามารถยึดเมืองนครราชสีมาได้เมื่อปี พ.ศ. ๒๓๖๙ ซึ่งตรงกับรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ครั้งต่อมา เมื่อความแตก เจ้าอนุวงศ์เวียงจันทร์ได้กวาดต้อนชาวนครราชสีมา เพื่อนำไปยังเมืองเวียงจันทร์ เมื่อไปถึงทุ่งสัมฤทธิ์ หญิงชายชาวเมืองที่ถูกจับโดยการนำของคุณหญิงโม ภรรยาเจ้าเมืองนครราชสีมา ได้ลุกฮือขึ้นต่อสู้ พระยาภักดีชุมพล เจ้าเมืองชัยภูมิพร้อมด้วยเจ้าเมืองใกล้เคียงได้ยกทัพออกไปสมทบกับคุณหญิงโม ตีกระหนาบทัพเจ้าอนุวงศ์เวียงจันทร์จนแตกพ่ายไป ฝ่ายกองทัพลาวส่วนหนึ่งล่าถอยจากเมืองนครราชสีมาเข้ายึดเมืองชัยภูมิไว้และเกลี้ยกล่อมให้พระยาภักดีชุมพล (แล) เข้าร่วมเป็นกบฏด้วย แต่พระยาภักดีชุมพลไม่ยอมเจ้าอนุวงศ์เวียงจันทร์เกิดความแค้น จึงจับตัวพระยาภักดีชุมพลมาประหารชีวิตที่บริเวณใต้ต้นมะขามใหญ่ริมหนองปลาเฒ่า ซึ่งต่อมาชาวชัยภูมิได้ระลึกถึงคุณความดีที่ท่านมีความซื่อสัตย์และเสียสละต่อแผ่นดิน จึงได้พร้อมใจกันสร้างศาลขึ้น ณ บริเวณนั้น ปัจจุบันทางราชการได้สร้างศาลขึ้นใหม่เป็นศาลาทรงไทยชื่อว่า “ศาลาพระยาภักดีชุมพล (แล)” มีรูปหล่อของท่านอยู่ภายใน เป็นที่เคารพกราบไหว้และถือเป็นปูชนียสถานศักดิ์สิทธิ์แห่งหนึ่งของจังหวัดตั้งอยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดชัยภูมิประมาณ ๓ กิโลเมตร

ขนาดที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดชัยภูมิ ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ บริเวณใจกลางของประเทศ
เส้นรุ้งที่ ๑๕ องศาเหนือ เส้นแวงที่ ๑๐๒ องศาตะวันออก สูงจากระดับน้ำทะเล ๖๓๑ ฟุต
ห่างจากกรุงเทพมหานคร โดยทางรถยนต์ ๓๓๒ กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ ๑๒,๗๗๘.๓
ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๗,๙๘๖,๔๒๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗.๖ ของพื้นที่ทั้งหมดของภาค
และร้อยละ ๒.๕ ของพื้นที่ทั้งประเทศ มีเนื้อที่ใหญ่เป็นอันดับ ๓ ของภาค และใหญ่เป็น
อันดับ ๗ ของประเทศมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดจังหวัดขอนแก่น และเพชรบูรณ์
ทิศตะวันออก	ติดจังหวัดขอนแก่น และนครราชสีมา
ทิศใต้	ติดจังหวัดนครราชสีมา
ทิศตะวันตก	ติดจังหวัดลพบุรี และเพชรบูรณ์

ตราประจำจังหวัด

เป็นรูปธงสามชาย ซึ่งเป็นธงนำกระบวนทัพในสมัยโบราณหมายถึง ธงแห่งชัยชนะสงคราม เดิมผู้ครองนคร ได้เลือกภูมิประเทศเพื่อตั้งเป็นเมืองพบว่าจังหวัดนี้มีพื้นที่อุดมสมบูรณ์ ทำเลเหมาะแก่การสู้รบป้องกันตัวจึงตั้งเมืองขึ้นและให้สัญลักษณ์เป็นรูปธงชัย ๓ แฉก

คำขวัญประจำจังหวัด

“ทิวทัศน์สวย รวยป่าใหญ่ มีช้างหลาย ดอกไม้งาม
ลือนามวีรบุรุษ สดุดีผ้าไหม พระใหญ่ทวาราวดี”

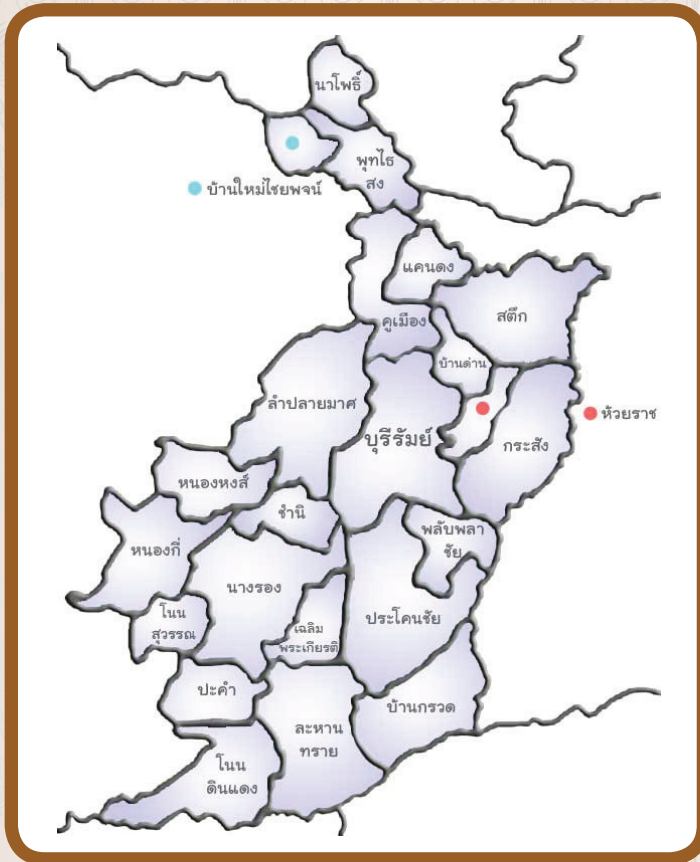
บุรีรัมย์

ประวัติความเป็นมา

บุรีรัมย์เป็นเมืองแห่งความรื่นรมย์ตามความหมายของชื่อเมือง เป็นเมืองน่าอยู่อาศัยสำหรับคนในท้องถิ่น และเป็นเมืองที่น่ามาเยือนสำหรับคนต่างถิ่น จังหวัดบุรีรัมย์มากมีไปด้วยปราสาทหินใหญ่น้อย อันหมายถึง ความรุ่งเรืองมาแต่อดีต จากการศึกษาของนักโบราณคดีพบหลักฐานการอยู่อาศัยของมนุษย์มาตั้งแต่สมัย ก่อนประวัติศาสตร์ สมัยทวาราวดี และที่สำคัญที่สุดพบกระจายอยู่ทั่วไปในจังหวัดบุรีรัมย์ คือ หลักฐานทางวัฒนธรรมของเขมรโบราณซึ่งมีทั้งปราสาทอิฐและปราสาทหินเป็นจำนวนมากกว่า ๖๐ แห่ง รวมทั้ง ได้พบแหล่งโบราณคดีที่สำคัญ คือ เตาเผา ภาชนะดินเผา และภาชนะดินเผาแบบที่เรียกว่า “เครื่องถ้วย เขมร” ซึ่งกำหนดอายุได้ประมาณ พุทธศตวรรษที่ ๑๕-๑๘ อยู่ทั่วไป หลังจากสมัยของวัฒนธรรมขอมหรือเขมรโบราณแล้ว หลักฐานทางประวัติศาสตร์ของบุรีรัมย์ เริ่มมีขึ้นอีกครั้งตอนปลายสมัยกรุงศรีอยุธยา โดยปรากฏชื่อว่าเป็นเมืองขึ้นของเมืองนครราชสีมา และปรากฏว่าต่อมาในสมัยกรุงธนบุรี ถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ บุรีรัมย์มีฐานะเป็นเมืองๆ หนึ่งจนถึง พ.ศ. ๒๔๗๖ ได้มีการจัดระเบียบราชการบริหารส่วนภูมิภาคใหม่ จึงได้ชื่อเป็นจังหวัดบุรีรัมย์ มาจนถึงปัจจุบันนี้

ขนาดที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดบุรีรัมย์ ตั้งอยู่ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง หรืออีสานตอนล่าง มีเนื้อที่ประมาณ ๑๐,๓๒๑.๘๘๕ ตร.กม. อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ทางรถยนต์ประมาณ ๔๑๐ กม. และทางรถไฟ ประมาณ ๓๗๖ กม. ของประเทศมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดมหาสารคามและจังหวัดสุรินทร์
ทิศใต้	ติดต่อ จังหวัดสระแก้ว และราชอาณาจักรกัมพูชา
ทิศตะวันออก	ติดต่อ จังหวัดสุรินทร์
ทิศตะวันตก	ติดต่อ จังหวัดนครราชสีมา

ตราประจำจังหวัด

เป็นรูปปราสาทเขาพนมรุ้งมีกำแพงล้อมรอบ ภายในเป็นท้องพระโรง มีเทวสถาน และรอยพระพุทธรูปจำลองประดิษฐานอยู่บนยอดเขาแห่งนี้ด้วยภาพเทวดาร่ายรำ หมายถึงดินแดนแห่งเทพเจ้าผู้สร้าง ผู้ปราบยุคเข็ญ และผู้ประสพสุข ทำร่ายรำ หมายถึงความสำราญชื่นชมยินดี ซึ่งตรงกับการออกเสียงพยางค์สุดท้ายของชื่อจังหวัด

คำขวัญประจำจังหวัด

“เมืองปราสาทหิน ถิ่นภูเขาไฟ ผ้าไหมสวย รวยวัฒนธรรม”

สุรินทร์

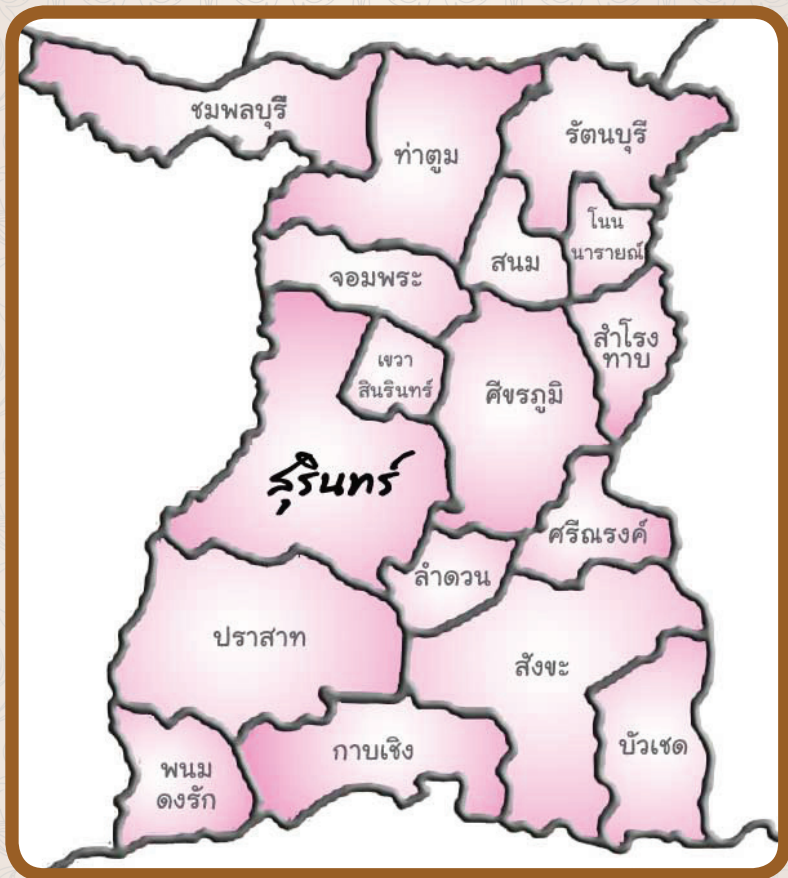

ประวัติความเป็นมา

สุรินทร์ เป็นจังหวัดที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนานมากจังหวัดหนึ่ง โดยสันนิษฐานว่าดินแดนจังหวัดสุรินทร์แห่งนี้ ถูกสร้างขึ้นมาเมื่อประมาณ ๒,๐๐๐ ปีมาแล้ว ในสมัยที่พวกขอมมามีอำนาจเหนือพื้นที่แห่งนี้ เมื่อขอมเสื่อมอำนาจลง เมืองสุรินทร์ได้ถูกทิ้งร้างจนเกิดกลายเป็นดงขึ้นมา จนกระทั่งถึงปี พุทธศักราช ๒๓๐๖ จึงปรากฏหลักฐานว่าหลวงสุรินทักดี(เชียงปุม)ซึ่งเดิมเป็นหัวหน้าหมู่บ้านเมืองที่ได้ขอให้เจ้าเมืองพิมายกราบบังคมทูลขอพระกรุณาโปรดเกล้าฯ จากพระเจ้าอยู่หัวพระที่นั่งสุริยามรินทร์ย้ายหมู่บ้านจากบ้านเมืองที่มาอยู่ที่บริเวณบ้านคูประทาย ซึ่งก็คือบริเวณที่ตั้งของจังหวัดสุรินทร์ในปัจจุบันเนื่องจากเห็นว่าบริเวณดังกล่าวเป็นชัยภูมิที่เหมาะสมอย่างยิ่งมีกำแพงล้อมรอบถึง ๒ ชั้น มีน้ำอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ต่อมาหลวงสุรินทักดีได้กระทำความดีความชอบเป็นที่โปรดปราน จึงได้ทรงกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ยกบ้านคูประทายเป็น “เมืองประทายสมันต์” และเลื่อนบรรดาศักดิ์หลวงสุรินทักดีเป็น พระยาสุรินทักดีศรีณรงค์จางวาง

ในปี พุทธศักราช ๒๓๒๙ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนชื่อ “เมืองประทายสมันต์” เป็น “เมืองสุรินทร์” ตามบรรดาศักดิ์ของเจ้าเมือง

ขนาดที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดสุรินทร์ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีเนื้อที่ประมาณ ๘,๑๒๔.๐๕๖ ตารางกิโลเมตร (ประมาณ ๕,๐๗๗,๕๓๕ ไร่) ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ ๔๕๐ กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดร้อยเอ็ด และจังหวัดมหาสารคาม
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดศรีสะเกษ
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดบุรีรัมย์
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดอุดรธานี ราชอาณาจักรกัมพูชา

ตราประจำจังหวัด

รูปพระอินทร์ทรงช้าง ชื่อของจังหวัด เป็นคำสนธิของคำสองคำ คือ สุระ กับ อินทร์ หมายถึง พระอินทร์ผู้เก่งกล้าสามารถ ตราจังหวัด กำหนดสัญลักษณ์ประกอบด้วย พระอินทร์ ประทับขัดสมาธิบนหลังช้าง หัตถ์ขวาทรงตรี หัตถ์ซ้ายทรงพระแสงขอช้าง มีภาพปราสาทสลักประักหักพังเป็นฉากเบื้องหลัง

คำขวัญประจำจังหวัด

“สุรินทร์ถิ่นช้างใหญ่ ผ้าไหมงาม ประคำสวย
ร่ำรวยปราสาทผักกะดหวาน ข้าวสารหอม งามพร้อมวัฒนธรรม”

วิสัยทัศน์ (Vision)

แหล่งผลิตสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย
ศูนย์กลางผลิตภัณฑ์ใหม่
และท่องเที่ยวอารยธรรมขอม

ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑

เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒

เป็นแหล่งผลิตภัณฑ์ใหม่ระดับประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓

เป็นแหล่งผลิตพลังงานทดแทนที่สำคัญ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔

เป็นแหล่งอารยธรรมขอมและท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕

เป็นศูนย์กลางระบบ Logistic และการกระจายสินค้าในภูมิภาค

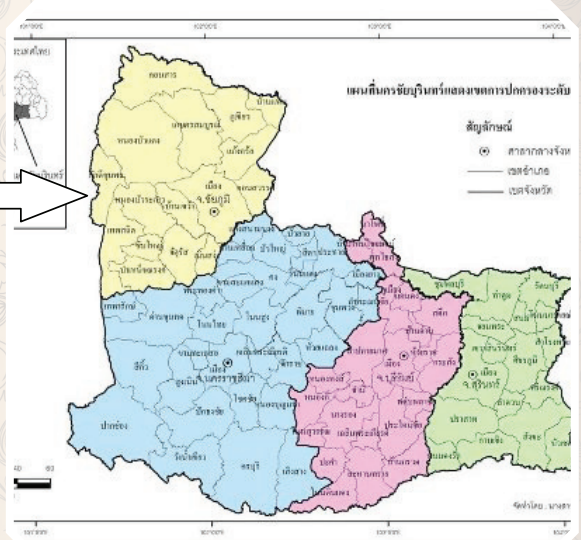

ส่วนที่ ๑

สภาพทั่วไปของกลุ่มจังหวัด

๑) ด้านกายภาพ

(๑) ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ : กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์ มีพื้นที่ประมาณ ๕๒,๓๘๙.๘๙ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๓๒,๗๔๓,๖๗๔ ไร่ ตั้งอยู่ระหว่างเส้นละติจูดที่ ๑๔ องศา ๕ ลิปดาเหนือ ถึงเส้นละติจูดที่ ๑๖ องศา ๔๓ ลิปดาเหนือ และระหว่างเส้นลองจิจูดที่ ๑๐๗ องศา ๑๐ ลิปดาตะวันออก ถึงเส้นลองจิจูดที่ ๑๑๐ องศา ๗ ลิปดาตะวันออก ซึ่งจากที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ดังกล่าวนี้จะทำให้พื้นที่ตั้งอยู่ในโซน เวลามาตรฐานสากลที่พิกัดลองจิจูด ๑๐๕ องศาตะวันออก ซึ่งเป็นเวลาที่เร็วกว่ากรีนิชประเทศอังกฤษ ๗ ชั่วโมง และมีสภาพอากาศแบบสวันนา (Tropical Savanna Climate) ตามการจำแนกเขตภูมิอากาศแบบ Koppen ซึ่งจะมีอากาศร้อนอุณหภูมิสูงตลอดปี โดยมีฤดูฝนสลับกับฤดูแล้งอย่างเด่นชัด โดยฤดูฝนเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม และฤดูแล้งเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนเมษายน

(๒) ที่ตั้งสัมพันธ : พื้นที่กลุ่มจังหวัด (นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์) มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดขอนแก่น และร้อยเอ็ด
 ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดศรีสะเกษ และมหาสารคาม
 ทิศใต้ ติดต่อกับจังหวัดปราจีนบุรี และสระแก้ว และราชอาณาจักรกัมพูชา
 ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดเพชรบูรณ์ ลพบุรี สระบุรี และนครนายก

(๓) ขนาดพื้นที่ : จากการรวบรวมข้อมูลของกรมพัฒนาที่ดิน พบว่าพื้นที่ทั้ง ๔ จังหวัดมีพื้นที่ครอบคลุม ๕๒,๓๘๙.๘๙ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๓๒,๗๔๓,๖๗๔ ไร่ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๓๐.๘๓ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือและคิดเป็นพื้นที่ร้อยละ ๗.๗๐ ของพื้นที่ทั้งประเทศ โดยจังหวัดนครราชสีมาที่มีพื้นที่มากที่สุด รองลงมาได้แก่ จังหวัดชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์ ตามลำดับ

ตารางแสดงพื้นที่ครอบคลุมของกลุ่ม

จังหวัด	เนื้อที่		ร้อยละ (ของกลุ่มจังหวัด)
	ตร.กม.	ไร่	
นครราชสีมา	๒๐,๗๘๗.๙๒	๑๒,๙๙๒,๔๔๘	๓๙.๖๘
ชัยภูมิ	๑๒,๖๕๔.๓๕	๗,๙๐๘,๙๖๘	๒๔.๑๕
บุรีรัมย์	๑๐,๐๘๕.๖๐	๖,๓๐๓,๔๙๘	๑๙.๒๕
สุรินทร์	๘,๘๖๒.๐๒	๕,๕๓๘,๗๖๐	๑๖.๙๒
รวม (กลุ่มจังหวัด)	๕๒,๓๘๙.๘๙	๓๒,๗๔๓,๖๗๔	๑๐๐.๐๐

ที่มา : ข้อมูลสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ , กรมพัฒนาที่ดิน

(๔) ลักษณะทางธรณีวิทยา : พื้นที่ตั้งอยู่ในบริเวณที่ราบสูงโคราช หินที่รองรับส่วนใหญ่ประกอบด้วย หินแข็ง (หินชุดโคราช) ประกอบด้วยลักษณะโครงสร้างแบบรูปประทุนคว่ำและรูปประทุนหงาย มีรอยแตก รอยแยกและรอยคดโค้งทั่วไป รวมทั้งโดมเกลือ

(๕) ปฐพีวิทยา : มีการแทรกดันของเกลือหินกระจายอยู่ทั่วไปเกิดดินเค็มและน้ำเค็ม ลักษณะดินเป็นดินที่มีศักยภาพปานกลางถึงต่ำ

๒) ด้านประชากร

(๑) สัดส่วน แนวโน้มประชากร และความหนาแน่น : จากข้อมูลของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ปรากฏว่ากลุ่มจังหวัด (นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์) มีประชากรในปี พ.ศ.๒๕๕๓ จำนวน ๖,๖๔๕,๐๓๘ คน ชาย ๓,๓๐๕,๖๗๐ คน หญิง ๓,๓๓๙,๓๖๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๔๐ จากจำนวนประชากรทั้งประเทศจำนวน ๖๓,๘๗๘,๒๖๗ คน โดยแบ่งเป็นรายจังหวัดดังนี้

ตารางแสดงจำนวนประชากรกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑

จังหวัด	จำนวนประชากร (คน)			ความหนาแน่น ของประชากร (คน/ตร.กม.)
	ชาย	หญิง	รวม	
นครราชสีมา	๑,๒๗๗,๓๓๓	๑,๓๐๔,๗๕๖	๒,๕๘๒,๐๘๙	๑๒๖
ชัยภูมิ	๕๖๑,๑๔๖	๕๖๖,๒๗๗	๑,๑๒๗,๔๒๓	๘๘.๒๓
บุรีรัมย์	๗๗๕,๗๖๖	๗๗๗,๙๙๙	๑,๕๕๓,๗๖๕	๑๕๐.๓๗
สุรินทร์	๖๙๑,๔๒๕	๖๙๐,๓๓๖	๑,๓๘๑,๗๖๑	๑๗๐.๑๐
รวมทั้งกลุ่มฯ	๓,๓๐๕,๖๗๐	๓,๓๓๙,๓๖๘	๖,๖๔๕,๐๓๘	๗๙.๓๗
ประเทศ	๓๑,๔๕๑,๘๐๑	๓๒,๔๒๖,๔๖๖	๖๓,๘๗๘,๒๖๗	๑๒๔.๔๙

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ปี ๒๕๕๓

๓) ด้านการปกครอง

เขตการปกครองของกลุ่มจังหวัดฯ ทั้ง ๔ จังหวัด ประกอบด้วยข้อมูลรายละเอียดดังนี้

จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาลนคร/เมือง/ตำบล	อบต
นครราชสีมา	๓๒	๒๘๙	๓,๗๔๓	๔๙	๒๘๗
ชัยภูมิ	๑๖	๑๒๔	๑,๖๑๗	๒๐	๑๒๒
บุรีรัมย์	๒๓	๑๘๙	๒,๕๔๔	๒๖	๑๘๒
สุรินทร์	๑๗	๑๕๙	๒,๑๑๙	๑๗	๑๕๙

ที่มา : สำนักทะเบียน กรมการปกครอง

๔) ด้านเศรษฐกิจ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดฯ (GPP) ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๓ มีมูลค่ารวม ๓๔๐,๗๙๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๔๖ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีมูลค่ารวม ๑,๐๑๘,๔๕๑ ล้านบาท หรือร้อยละ ๓.๑๕ ของประเทศ ที่มีมูลค่ารวม ๑๐,๘๐๗,๔๗๖ ล้านบาท รายได้ต่อหัวต่อปีของประชากรในกลุ่มจังหวัดฯ เฉลี่ยเท่ากับ ๔๓,๒๘๙ บาท ต่อคนต่อปี ต่ำกว่ารายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปีของประชากรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ระดับ ๔๔,๕๑๖ บาท และของประเทศที่เท่ากับ ๑๖๐,๕๕๖ บาท จำแนกได้ดังนี้

(๑) **ฐานเศรษฐกิจระดับกลุ่มจังหวัด :** เมื่อพิจารณาผลิตภัณฑ์มวลรวมระดับจังหวัด และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ ระหว่างปี พ.ศ.๒๕๓๙ – ๒๕๕๒ พบว่าในระดับกลุ่มจังหวัดมีอัตราเพิ่ม เฉลี่ยในช่วงระยะเวลา ๑๓ ปี เท่ากับร้อยละ ๓ ต่อปี (องค์ประกอบการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ดังนี้ นครราชสีมา ร้อยละ ๒.๕ ชัยภูมิ ร้อยละ ๓.๔ บุรีรัมย์ ร้อยละ ๒.๗ และสุรินทร์ ร้อยละ ๓.๔) ใกล้เคียงกับระดับอัตราการเพิ่มของภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เท่ากับร้อยละ ๓.๑ ต่อปี และเท่ากับระดับอัตราการเติบโตของทั้งประเทศที่เท่ากับร้อยละ ๓ ต่อปี แสดงถึงแนวโน้มพัฒนาการทางเศรษฐกิจของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ได้รับความสนใจจากนักลงทุนทั้งจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา เนื่องจากพื้นที่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลเริ่มมีข้อจำกัดในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ทั้งในเชิงพื้นที่รองรับการพัฒนา และกฎระเบียบเกี่ยวกับการพัฒนาต่างๆ

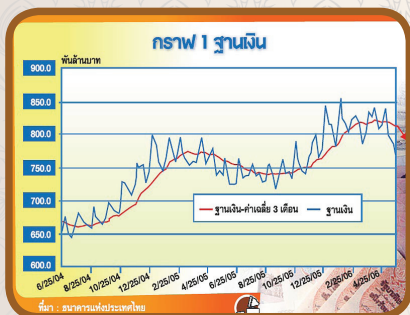
(๒) ฐานเศรษฐกิจระดับจังหวัด

นครราชสีมา : ในปี พ.ศ.๒๕๕๓ มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด GDP จำนวน ๑๘๗,๙๖๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ ๒.๒ สาขาที่มีอัตราเพิ่มขึ้นเกือบทุกสาขา โดยเฉพาะสาขา ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมและการบริการ สาขาที่มีอัตราลดลงคือสาขาการก่อสร้างและสาขาประมง

ชัยภูมิ : ในปี พ.ศ.๒๕๕๓ มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด GDP จำนวน ๔๒,๐๐๗ ล้านบาท ลดลงร้อยละ ๐.๕ เทียบกับอัตราการขยายตัวในปีก่อน สาขาที่มีอัตราเพิ่มขึ้นได้แก่ สาขาการขนส่งสินค้า และสื่อสาร สาขาไฟฟ้า ก๊าซ และประปา และสาขาการบริการสุขภาพและบริการสังคม สาขาที่มีอัตราการขยายตัวลดลงคือ สาขาการก่อสร้างและสาขาค้าปลีก - ค้าส่ง

บุรีรัมย์ : ในปี พ.ศ.๒๕๕๓ มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด GDP จำนวน ๖๐,๐๙๐ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๗.๕ เทียบกับอัตราการขยายตัวในปีก่อน เนื่องจากมีฐานเศรษฐกิจหลักในสาขาเกษตรกรรมและการค้า การบริการภายในจังหวัด สาขาที่มีอัตราเพิ่มขึ้น สูงได้แก่ สาขาขนส่ง คลังสินค้า และสื่อสาร สาขาไฟฟ้า ก๊าซ และประปา และสาขาโรงแรม/ภัตตาคาร สาขาที่มีอัตราการเติบโตลดลงคือ สาขาการก่อสร้างและสาขาประมง

สุรินทร์ : ในปี พ.ศ.๒๕๕๓ มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด GDP จำนวน ๕๐,๗๓๐ ล้านบาท เพิ่มร้อยละ ๖ เทียบกับอัตราการขยายตัวในปีก่อน เนื่องจากมีสาขาเศรษฐกิจหลักเป็นเกษตรกรรมขั้นพื้นฐานและเศรษฐกิจขยายตัวเกือบทุกสาขา โดยเฉพาะสาขาขนส่ง คลังสินค้า และสื่อสาร สาขาบริหารราชการแผ่นดินและการป้องกันประเทศ และสาขาการศึกษา สาขาที่มีการขยายตัวลดลงคือ สาขาการก่อสร้างและสาขาค้าปลีก - ส่ง

สรุปข้อมูลรายได้กลุ่มจังหวัดฯ แสดงเป็นรายจังหวัดจังหวัด

ด้าน	จังหวัด	นครราชสีมา (ล้านบาท)	ชัยภูมิ (ล้านบาท)	บุรีรัมย์ (ล้านบาท)	สุรินทร์ (ล้านบาท)
๑. เกษตรกรรม การล่าสัตว์ การป่าไม้ และการประมง		๓๐,๗๗๓	๑๐,๖๗๕	๑๖,๒๐๙	๑๓,๖๖๑
๒. การผลิตอุตสาหกรรม		๕๖,๐๙๕	๘,๐๘๕	๘,๗๕๐	๕,๙๓๘
๓. การขายส่ง การขายปลีก และการซ่อมแซมฯ		๒๔,๐๕๗	๔,๐๘๐	๗,๖๐๐	๕,๘๔๘
๔. โรงแรมและภัตตาคาร		๓,๓๕๓	๗๔	๒๐๐	๓๓๒
๕. การก่อสร้าง		๙,๘๖๕	๑,๔๖๐	๒,๗๖๒	๒,๕๓๕
๖. อื่นๆ		๖๓,๘๒๐	๑๗,๖๓๓	๒๔,๕๖๙	๒๒,๔๑๖
รวม		๑๘๗,๙๖๓	๔๒,๐๐๗	๖๐,๐๙๐	๕๐,๗๓๐

(แหล่งที่มาข้อมูล : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครราชสีมา)

ข้อมูลรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรและผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดฯ

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	ผลิตภัณฑ์มวลรวม (GPP) ล้านบาท	จำนวน ประชากร (๑,๐๐๐ คน)	รายได้เฉลี่ย ประชากร (บาท / คน / ปี)	ร้อยละของ ผลิตภัณฑ์ มวลรวม(GPP)
นครราชสีมา	๑๘๗,๙๖๓	๒,๘๑๙	๖๖,๖๗๐	๑.๗๓
ชัยภูมิ	๔๒,๐๐๗	๑,๑๙๘	๓๕,๐๕๙	๐.๓๘
บุรีรัมย์	๖๐,๐๙๐	๑,๖๕๒	๓๖,๓๘๔	๐.๕๕
สุรินทร์	๕๐,๗๓๐	๑,๔๔๖	๓๕,๐๘๕	๐.๔๖
กลุ่มจังหวัดฯ	๓๔๐,๗๙๐	๗,๑๑๕	๓๕,๕๐๙	๓.๑๕
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๑,๐๑๘,๔๕๑	๒๒,๘๗๘	๔๔,๕๑๖	๙.๔๒
ภาคเหนือ	๘๒๘,๑๕๑	๑๒,๑๗๖	๖๘,๐๑๕	๗.๖๗
ภาคใต้	๑,๐๐๘,๓๓๐	๙,๓๗๘	๑๑๘,๑๘๔	๑๐.๒๕
ภาคกลาง	๕,๘๒๕,๓๕๔	๑๘,๒๙๒	๒๔๕,๓๖๘	๕๓.๙
ภาคตะวันออก	๒,๐๒๗,๑๙๐	๔,๕๘๗	๔๔๑,๙๐๑	๑๘.๗๖
ประเทศ	๑๐,๘๐๗,๔๗๖	๖๗,๓๑๑	๑๖๐,๕๕๖	๑๐๐

(ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ๒๕๕๓)

๕) ด้านเกษตรกรรม

(๑) การเพาะปลูก : ชนิดพืชที่ปลูกมากในพื้นที่กลุ่มจังหวัด ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง และอ้อย พืชหลักทั้ง ๔ ประเภทในกลุ่มจังหวัดมีการเพาะปลูกรวมพื้นที่ ๑๔.๓๙ ล้านไร่ เมื่อเทียบกับพื้นที่การเกษตร ๑๘.๖๑ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๓๒ ในขณะที่สัดส่วนการปลูกพืชทั้ง ๔ ประเภทของภาคและประเทศมีค่าร้อยละ ๗๔.๑๓ และ ๕๙.๖๓ เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายจังหวัดพบว่าจังหวัดนครราชสีมา มีพื้นที่ปลูกพืชหลักมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ บุรีรัมย์ สุรินทร์ และชัยภูมิ ตามลำดับ

ข้อมูลการผลิตข้าวนาปีของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑

จังหวัด	ปี ๒๕๕๓		ปี ๒๕๕๔		ปี ๒๕๕๕	
	ผลผลิต (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ผลผลิต (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ผลผลิต (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
นครราชสีมา	๘๒๘,๔๑๗	๑๑,๔๑๓.๑๐	๙๓๕,๓๖๑	๑๒,๗๒๘.๖๔	๑,๐๓๑,๘๒๘	๑๕,๙๙๕.๕๔
ชัยภูมิ	๔๖๑,๔๗๐	๖,๒๘๘.๔๕	๒๕๘,๗๙๙	๓,๓๔๙.๖๔	๒๘๒,๙๕๐	๔,๑๓๑.๗๘
บุรีรัมย์	๑,๐๗๕,๖๒๘	๑๕,๒๔๒.๒๘	๑,๐๐๑,๑๙๗	๑๔,๐๔๕.๒๙	๑,๐๑๗,๖๓๓	๑๕,๘๘๑.๑๘
สุรินทร์	๑,๑๘๗,๑๕๙	๑๖,๐๑๖.๐๗	๑,๐๘๔,๘๙๒	๑๔,๕๔๑.๓๕	๑,๑๗๐,๕๒๑	๑๗,๘๘๒.๐๕
รวมทั้งกลุ่มจังหวัด	๓,๕๕๒,๖๗๔	๔๘,๙๕๙.๙๐	๓,๒๘๐,๒๔๙	๔๔,๖๖๔.๙๒	๓,๕๐๒,๙๓๒	๕๓,๘๘๐.๕๕

ข้อมูลการผลิตข้าวนาปีของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑

รายการ	นครราชสีมา	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	สุรินทร์	กลุ่มจังหวัด	ประเทศ
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	๓,๘๙๔,๙๖๐	๑,๖๘๙,๕๗๐	๓,๐๗๓,๙๒๐	๓,๒๕๖,๑๒๐	๑๑,๙๑๔,๕๗๐	๖๕,๑๕๘,๒๓๐
เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	๓,๕๒๑,๒๘๐	๑,๕๓๗,๐๑๐	๒,๙๐๐,๓๖๐	๓,๐๘๔,๖๔๐	๑๑,๐๕๕,๒๙๐	๕๙,๔๗๙,๒๗๐
ผลผลิต (ตัน)	๑,๔๐๘,๖๖๐	๔๘๔,๓๔๐	๑,๐๙๑,๒๑๐	๑,๑๓๖,๙๔๐	๔,๑๒๑,๑๕๐	๒๗,๐๐๗,๘๒๐
ผลผลิต (กก./ไร่)	๓๖๒	๒๘๗	๓๕๕	๓๔๙	๑,๓๕๓	๔๑๔
เกษตรกร	๑๖๔,๒๘๑	๗๔,๔๗๐	๑๘๖,๒๘๔	๒๐๐,๘๒๓	๖๒๕,๘๕๘	n.a.
ผู้ปลูกข้าว(ราย)						

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดในกลุ่มจังหวัด และ website สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ข้อมูลปี ๒๕๕๕

ข้อมูลการผลิตมันสำปะหลังของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑

รายการ	นครราชสีมา	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	สุรินทร์	กลุ่มจังหวัดฯ	ประเทศ
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	๑,๖๙๘,๒๙๙	๓๕๗,๙๑๒	๒๐๕,๙๔๕	๕๔,๙๘๗	๒,๓๑๗,๑๔๓	๗,๔๐๐,๑๔๘
เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	๑,๖๒๒,๓๙๓	๓๕๔,๗๗๒	๒๐๑,๓๙๗	๕๔,๐๕๙	๒,๒๓๒,๖๒๑	๗,๐๙๖,๑๗๓
ผลผลิต (ตัน)	๔,๙๕๔,๗๘๘	๑,๑๐๕,๑๑๕	๖๒๖,๙๔๙	๑๕๑,๗๙๘	๖,๘๓๘,๖๕๐	๒๑,๙๑๒,๔๑๖
ผลผลิต (กก./ไร่)	๓,๐๕๔	๓,๑๑๕	๓,๑๑๓	๒,๘๐๘	๓,๐๒๓	๓,๐๘๘
เกษตรกรผู้ปลูก	๗๓,๐๐๐	๓๖,๘๙๗	๒,๔๐๐	๑๒,๖๘๔	๑๒๔,๙๘๑	n.a.
มันสำปะหลัง (ราย)						

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดในกลุ่มจังหวัดฯ และ website สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ๒๕๕๔

(๒) การปศุสัตว์ : การเลี้ยงโคนม ๒๕.๗ ตัว/ครัวเรือน โคเนื้อ ๖.๖ ตัว/ครัวเรือน กระบือ ๔.๓ ตัว/ครัวเรือน สุกร ๒๘.๕ ตัว/ครัวเรือน ไก่ ๘๐.๐ ตัว/ครัวเรือน และเป็ด มีจำนวน ๔๒.๑ ตัว/ครัวเรือน ตามลำดับ ซึ่งทุกประเภทมีจำนวนมากกว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเมื่อเทียบกับประเทศพบว่าจำนวน/ครัวเรือนของโคนม โคเนื้อ และกระบือของกลุ่มจังหวัดมีค่าใกล้เคียงกับของประเทศ สำหรับสุกรไก่ และเป็ดของกลุ่มจังหวัดมีค่าต่ำกว่าของประเทศ

ข้อมูลการเลี้ยงโคเนื้อของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑

รายการ	นครราชสีมา	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	สุรินทร์	กลุ่มจังหวัดฯ	ประเทศ
จำนวนโคเนื้อ ที่เลี้ยง (ตัว)	๓๘๘,๑๐๘	๑๖๒,๘๕๖	๒๓๗,๙๖๔	๒๘๒,๘๕๖	๑,๐๗๑,๗๘๔	๖,๕๕๓,๑๐๖
จำนวนเกษตรกร ที่เลี้ยง(ราย)	๔๙,๐๐๔	๑๙,๗๖๒	๔๕,๖๑๑	๖๐,๓๔๒	๑๗๔,๗๑๙	๑,๐๖๕,๐๗๒
ราคาเฉลี่ย (บาท/ตัว)*	๑๖,๐๐๐	๑๖,๐๐๐	๑๖,๐๐๐	๑๗,๐๐๐	๑๖,๐๐๐- ๑๗,๐๐๐	๑๗,๖๖๙
ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	๑๔๒	๑๕๕	๑๔๙	๑๓๘	๑๔๖	n.a.

ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัด , ปศุสัตว์จังหวัดในกลุ่มจังหวัด และ website สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ.๒๕๕๔
หมายเหตุ * : ข้อมูล ณ สิ้นเดือนกันยายน ๒๕๕๕

(๓) การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม : ราษฎรในกลุ่มจังหวัดฯ ส่วนใหญ่ยังประกอบอาชีพด้านการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม เช่น จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีมูลค่าจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไหมมากที่สุดของกลุ่มมีพื้นที่ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ในปี ๒๕๕๔ จำนวน ๓,๗๙๐ ไร่ เกษตรกร จำนวน ๔,๖๒๕ ราย รวมทั้งกลุ่มจังหวัดฯ ของผู้ประกอบการไหม จำนวน ๑,๐๐๗ ราย ซึ่งมีผลทำให้มูลค่าการจำหน่ายทั้งกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้นในทุกๆ ปี เช่นในปี ๒๕๕๒ จำนวน ๔,๓๕๑ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๓ เพิ่มขึ้นเป็น ๔,๖๙๗.๑๗ ล้านบาท และในปี ๒๕๕๔ เพิ่มขึ้นเป็น ๕,๐๒๙.๖๗ ล้านบาท นอกจากนี้ในด้านคุณภาพของผลิตภัณฑ์ผ้าไหมกลุ่มจังหวัดได้เครื่องหมายรับรองตรานกยูงพระราชทาน รวมจำนวน ๘,๘๒๘ ดวง (ยอด ณ พฤษภาคม ๒๕๕๒) รวมทั้งผู้ที่ได้รับการรองรับให้ได้รับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) เฉพาะในจังหวัดนครราชสีมา มีจำนวน ๓๓ ราย

ข้อมูลผลิตภัณฑ์ใหม่ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑

รายการ	นครราชสีมา	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	สุรินทร์	กลุ่มจังหวัดฯ	ประเทศ
พื้นที่ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม (ไร่)	๓,๗๙๐	๔,๙๘๘	๕,๔๓๑	๕,๗๕๐	๑๙,๙๕๙	๑๐๖,๖๐๖
เกษตรกรผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม (ราย)	๔,๖๒๕	๖,๔๒๖	๑๐,๘๙๐	๑๘,๕๐๐	๔๐,๔๔๑	๙๔,๖๓๓
ผลผลิตเส้นไหม (ก.ก./ปี)	๔๕,๐๐๐	๖๔,๕๐๐	๑๑๙,๗๙๐	๕๕,๕๒๔	๒๘๔,๘๑๔	n.a.
ราคาเส้นไหม (บาท/ก.ก.)	๑,๓๐๐ - ๑,๔๐๐	๑,๓๐๐	๑,๓๐๐	๑,๕๐๐ - ๑,๖๐๐	๑,๓๐๐-๑๖๐๐	n.a.
ผู้ผลิตผ้าไหมและผลิตภัณฑ์ไหม(ราย)	๖๓๙	๑๑๐	๑๓๓	๑๒๕	๑,๐๐๗	n.a.

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดในกลุ่มจังหวัด พ.ศ.๒๕๕๔

ข้อมูลมูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าไหมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑

ข้อมูลพื้นฐาน ประกอบตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงานในอดีต ปีงบประมาณ พ.ศ.					ร้อยละที่เพิ่มขึ้น	
	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔	๒๕๕๓	๒๕๕๔
กลุ่มจังหวัดฯ	๓,๔๕๖.๕๕	๓,๘๐๑	๔,๓๕๑	๔,๖๙๗.๑๗	๕,๐๒๙.๖๗	๑๐๗.๙	๑๐๗
นครราชสีมา	๒,๘๕๓.๙๑	๓,๑๑๘	๓,๕๓๕	๓,๗๓๗.๕๕	๓,๗๘๓.๗๑	๑๐๕.๗	๑๐๔.๒
ชัยภูมิ	๒๐๙.๒๒	๒๓๔	๒๙๘	๓๙๓.๑๕	๔๓๖.๒๔	๑๓๑.๙	๑๑๐.๙
บุรีรัมย์	๑๒๙.๙๗	๑๔๙	๑๖๗	๑๗๘.๘๙	๓๙๑.๕๓	๑๐๖.๖	๒๑๘.๘
สุรินทร์	๒๖๓.๔๕	๓๐๐	๓๕๑	๓๘๗.๕๙	๔๑๘.๑๙	๑๑๐.๒	๑๐๗.๙

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดในกลุ่มจังหวัด พ.ศ.๒๕๕๔

ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มจังหวัดที่ได้รับดวงตรานกยูงพระราชทาน (พฤษภาคม ๒๕๕๒)

จังหวัด	ตรานกยูงพระราชทาน				รวม (ดวง)
	นกยูงสีทอง	นกยูงสีเงิน	นกยูงสีน้ำเงิน	นกยูงสีเขียว	
นครราชสีมา	๕๕	๔๘๐	๔,๔๖๕	-	๕,๐๐๐
ชัยภูมิ	๙๔	-	๑,๐๔๓	-	๑,๑๓๗
บุรีรัมย์	๕๑๓	๑๘๕	๖๗๗	-	๑,๓๗๕
สุรินทร์	๑๙๙	๗๗	๑,๐๔๐	-	๑,๓๑๖
รวม	๘๖๑	๗๔๒	๗,๒๒๕	-	๘,๘๒๘

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครราชสีมา

๖) ด้านอุตสาหกรรม

(๑) สถานการณ์อุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตอนล่าง ๑: จากข้อมูลของกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งมีข้อมูลย้อนหลังไปจนถึงปี ๒๕๔๒ พบว่า จังหวัดนครราชสีมา เป็นจังหวัดที่มีโรงงานอุตสาหกรรมมากที่สุดในกลุ่มจังหวัด และมีจำนวนมากเกินครึ่งหนึ่งของโรงงานอุตสาหกรรมทั้งหมดของกลุ่มจังหวัด และมีแนวโน้มที่จะมีสัดส่วนมากขึ้นเรื่อยๆ แสดงให้เห็นว่า อุตสาหกรรมในกลุ่มจังหวัดเป็นอุตสาหกรรมประเภทที่ต้องการพึ่งพาเมืองในการเลือกทำเลที่ตั้งเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน เนื่องจากมีโครงสร้างพื้นฐานและบุคลากรสนับสนุนที่สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาอุตสาหกรรม

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในสามช่วงปี ได้แก่ พ.ศ. ๒๕๕๒, ๒๕๕๓ และ ๒๕๕๔ พบว่าในช่วงระหว่าง พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๓ ทั้งสี่ จังหวัดมีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมากถึงร้อยละ ๑๗ แต่ในช่วง พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๔ กลับมีอัตราการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย ร้อยละ ๓ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จังหวัดสุรินทร์มีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมลดลงร้อยละ ๙.๕ และเมื่อพิจารณา ในรายจังหวัดพบว่าจังหวัดบุรีรัมย์และชัยภูมิเป็นจังหวัดที่มีอัตราการเพิ่มของจำนวน โรงงานอุตสาหกรรมในระดับสูง

ข้อมูลโรงงานอุตสาหกรรมและอัตราการเปลี่ยนแปลงในช่วง พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๕๔

จังหวัด	ปี พ.ศ.			ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของโรงงาน	
	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔	๒๕๕๒-๒๕๕๓	๒๕๕๓-๒๕๕๔
นครราชสีมา	๒,๒๗๙	๒,๓๙๒	๒,๔๘๙	๔.๙๖	๔.๐๖
ชัยภูมิ	๕๒๐	๑,๖๕๐	๑,๖๖๕	๒๑๗.๓๑	๑
บุรีรัมย์	๔๓๐	๑,๔๐๑	๑,๕๔๖	๒๒๕.๘๑	๑๐.๓๕
สุรินทร์	๖๗๘	๑,๒๑๖	๑,๑๕๙	๗๙.๓๕	-๔.๖๙
รวมกลุ่มจังหวัด	๓,๙๐๗	๖,๖๕๙	๖,๘๕๙	๑๗	๓.๐๐

ที่มา : กรมโรงงานอุตสาหกรรม

(๒) สถานการณ์อุตสาหกรรมรายจังหวัด

๑. นครราชสีมา : จังหวัดนครราชสีมา มีโรงงานทั้งสิ้น ๒,๔๘๙ โรง มีเงินทุนจำนวน ๑๓๓,๖๗๗.๓๒ ล้านบาท กระจายอยู่ทั่วไปในทุกอำเภอ โดยอำเภอเมืองนครราชสีมา มีโรงงานมากที่สุด รองลงมา คือ อำเภอปากช่อง สีคิ้ว สูงเนิน และอำเภอปักธงชัย (คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๒๗, ๗.๐๙, ๕.๐๘, ๔.๘๑ ตามลำดับ ของจำนวนโรงงานที่ตั้งอยู่ตามอำเภอต่างๆ) เมื่อเทียบกับปี ๒๕๔๙ มีโรงงานเพิ่มขึ้น โดยมีอุตสาหกรรมที่สำคัญ ดังนี้

- **อุตสาหกรรมกระดาษ :** จังหวัดนครราชสีมา มีโรงงานอุตสาหกรรมกระดาษ จำนวน ๓๙ โรง เงินลงทุน ๑๑,๖๕๘.๖๓ ล้านบาท มีการจ้างแรงงาน ๗,๗๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๒๒ ของโรงงานทั้งหมด ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๔๙ ร้อยละ ๐.๒๕ (ปี ๒๕๔๙ = ๓๙ โรง หรือร้อยละ ๑๗.๑๙ ของโรงงานทั้งหมด)

- **อุตสาหกรรมขนส่ง :** จังหวัดนครราชสีมา มีโรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับการขนส่ง จำนวน ๒๙๒ โรง เงินลงทุน ๗,๔๙๕.๘๕ ล้านบาท มีการจ้างแรงงาน ๗,๓๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๖๐ ของโรงงานทั้งหมดโดยอุตสาหกรรมขนส่งมีการขยายตัวคงที่

- **อุตสาหกรรมโลหะ :** จังหวัดนครราชสีมา มีโรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับโลหะ จำนวน ๒๘๔ โรง เงินลงทุน ๓,๑๙๖.๙๖ ล้านบาท มีการจ้างแรงงาน ๔,๓๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๒๖ ของโรงงานทั้งหมด โดยอุตสาหกรรมโลหะมีการขยายตัวคงที่

- **อุตสาหกรรมอาหาร :** จังหวัดนครราชสีมา มีโรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับอาหาร จำนวน ๒๒๙ โรง เงินลงทุน ๑๘,๓๘๒.๑๓ ล้านบาท มีการจ้างแรงงาน ๑๔,๙๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๘๘ ของโรงงานทั้งหมดโดยมีการขยายตัวคงที่

- **อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล :** จังหวัดนครราชสีมา มีโรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับเครื่องจักรกล จำนวน ๑๘๘ โรง เงินลงทุน ๖,๐๕๗.๙๓ ล้านบาท มีการจ้างแรงงาน ๑๑,๕๙๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๑๑ ของโรงงานทั้งหมดโดยอุตสาหกรรมอาหาร มีการขยายตัวคงที่

๒. ชัยภูมิ : มีโรงงานทั้งสิ้น ๑,๖๖๕ โรง มีมูลค่าการลงทุน ๑๑๕,๔๔๒.๘๓ ล้านบาท อุตสาหกรรมที่สำคัญ คือ อุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดชัยภูมิมีมั่งมันที่จะสร้างบทบาทความเป็นผู้นำในการส่งเสริมพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพของผู้ประกอบที่จะเข้ามาประกอบธุรกิจด้านสิ่งทอให้มีความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบด้านการแข่งขันเนื่องจากจังหวัดชัยภูมิมีความโดดเด่นด้านการลงทุนภาคอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอุตสาหกรรมสิ่งทอ ซึ่งปัจจุบันมีโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอในจังหวัดชัยภูมิประมาณ ๒๐ โรงงาน ซึ่งแสดงให้เห็นศักยภาพของจังหวัดชัยภูมิในด้านการประกอบการสิ่งทอ จังหวัดจึงได้ผลักดันให้จังหวัดชัยภูมิเป็นเขตส่งเสริมพิเศษอุตสาหกรรมสิ่งทอ

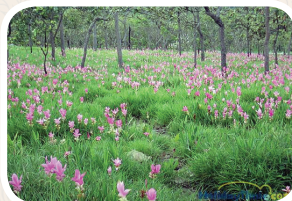
๓.บุรีรัมย์ : มีโรงงานทั้งสิ้น ๑,๕๔๖ โรง มูลค่าผลผลิตของอุตสาหกรรมจังหวัดบุรีรัมย์ มีมูลค่า ๑๑,๙๙๐.๕๕ ล้านบาท ซึ่งลดลงจากปี ๒๕๔๙ โรงงานในจังหวัดบุรีรัมย์ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการเกษตรกรรม มีกระบวนการผลิตที่พึ่งพาเครื่องจักรควบคู่กับการใช้แรงงาน ณ วันสิ้นปี ๒๕๕๐ มีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น ๑,๖๖๔ โรงงาน จำนวนเงินทุน ๕,๗๘๗ ล้านบาท จำนวนคนงานรวม ๑๒,๖๙๖ คน ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมการเกษตร โรงงานที่มีมากที่สุดคือ โรงสีข้าว รองลงมาคือ อุตสาหกรรมอโลหะ ได้แก่ โรงงานผลิตภัณฑ์คอนกรีต โรงงานกลึง เชื่อมโลหะทั่วไป

๔. สุรินทร์ : จังหวัดสุรินทร์มีโรงงานทั้งสิ้น ๑๑๕๙ โรง มูลค่าการลงทุนรวม ๑๔๑,๖๑๔.๔๗ ล้านบาท การจ้างงานรวม ๙,๗๒๒ คน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๔๙ ร้อยละ ๓.๘๘, ๓.๘๕ และ ๑๙.๕๒ ตามลำดับ โดยอุตสาหกรรมเครื่องแต่งกาย มีอัตราการขยายตัวของมูลค่าการลงทุนสูงสุดคือร้อยละ ๖๔.๒๗ ซึ่งเป็นผลมาจากการลงทุนใหม่ของโรงงานผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปอันเนื่องมาจากความพร้อมของจังหวัดในด้านสาธารณูปโภคและแรงงานที่มีคุณภาพ ประกอบกับอัตราค่าจ้างแรงงานต่ำ

๗) ด้านการท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่กลุ่มจังหวัด : จากลักษณะการจัดหมวดหมู่แหล่งท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สามารถจัดแบ่งสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่กลุ่มจังหวัดได้ ๓ ประเภท ได้แก่

- ๑) แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ
- ๒) แหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ และศาสนา และ
- ๓) แหล่งท่องเที่ยวประเภท ศิลปวัฒนธรรม กิจกรรม วิถีชีวิต

ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวภายในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑

ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	จำนวนแหล่งท่องเที่ยว				
	นครราชสีมา	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	สุรินทร์	รวม
ธรรมชาติ	๑๑	๑๖	๙	๓	๓๙
ประวัติศาสตร์	๑๘	๑๑	๑๖	๑๐	๕๕
ศิลปวัฒนธรรม	๔๑	๗	๑๕	๙	๗๒
รวม	๗๐	๓๔	๔๐	๒๒	๑๖๖

ที่มา : สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

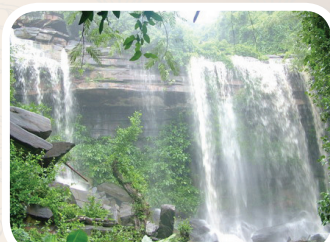
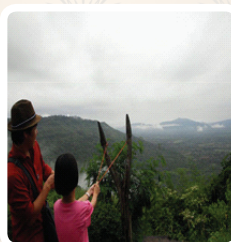

แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดชัยภูมิ

ข้อมูลการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑

รายการ	นครราชสีมา	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	สุรินทร์
นักท่องเที่ยว (คน)	๕,๒๓๒,๙๔๐	๗๓๑,๓๖๑	๙๐๘,๒๑๘	๘๐๙,๖๐๘
ชาวไทย	๕,๑๒๔,๘๖๔	๗๒๕,๓๓๑	๘๘๕,๕๘๓	๗๙๒,๗๐๙
ชาวต่างประเทศ	๑๐๘,๐๗๖	๖,๐๓๐	๒๒,๖๓๕	๑๖,๘๙๙
แหล่งท่องเที่ยว (แห่ง)	๗๐	๓๔	๑๙	๒๒
โรงแรม/ที่พัก (แห่ง)	๒๗๖	๕๒	๘๒	๓๔
ห้องพัก (ห้อง)	๙,๑๐๑	๑,๕๐๐	๑,๗๐๐	๒,๐๗๗
รายได้ (ล้านบาท)	๖,๖๘๕.๙๒	๕๕๘.๕๘	๙๘๔.๔๔	๑,๒๓๙.๕๗

ที่มา : สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

วังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

ข้อมูลนักท่องเที่ยวและรายได้ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑

จังหวัด ปี	นครราชสีมา		ชัยภูมิ		บุรีรัมย์		สุรินทร์	
	นักท่องเที่ยว (คน)	รายได้ (ล้านบาท)	นักท่องเที่ยว (คน)	รายได้ (ล้านบาท)	นักท่องเที่ยว (คน)	รายได้ (ล้านบาท)	นักท่องเที่ยว (คน)	รายได้ (ล้านบาท)
๒๕๔๙	๔,๙๖๗,๐๒๓	๗,๘๑๕.๓๘	๑,๐๘๙,๗๐๘	๘๘๕.๓๕	๙๑๗,๐๖๖	๙๒๗.๘๖	๗๙๔,๖๙๔	๑,๐๔๑.๔๓
๒๕๕๐	๕,๔๒๙,๑๑๔	๘,๔๑๗.๑๐	๑,๒๑๖,๕๘๖	๙๗๔.๗๙	๘๘๙,๕๖๐	๙๕๘.๒๖	๗๖๙,๔๕๕	๑,๐๔๕.๓๑
๒๕๕๑	๔,๗๙๐,๓๘๙	* ๙,๔๐๑.๘๙	๑,๕๕๒,๕๐๙	* ๑,๐๔๔.๐๐	๗๙๒,๐๕๐	* ๑,๐๓๕.๘๗	๗๑๘,๘๒๒	* ๑,๑๓๒.๔๐
๒๕๕๒	๓,๙๒๙,๕๒๓	๖,๖๖๓.๗๗	๕๗๑,๔๒๕	๔๐๒.๔๘	๘๗๙,๔๕๒	๘๐๘.๘๘	๗๐๔,๗๐๐	๘๑๘.๑๙
๒๕๕๓	๕,๒๓๒,๙๔๐	๘,๔๓๓.๒๕	๗๓๑,๓๖๑	๕๘๘.๕๘	๙๐๘,๒๑๘	๙๘๔.๔๔	๘๐๙,๖๐๘	๑,๒๓๙.๕๗
๒๕๕๔	๕,๗๗๑,๔๒๔	๑๐,๗๔๔.๗๐	๘๔๕,๗๖๔	๘๙๐.๑๐	๙๓๖,๒๒๘	๑,๑๔๘.๒๘	๘๙๒,๘๖๐	๑,๕๘๐.๐๖

ที่มาข้อมูล : สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครราชสีมา / * = n/a

๘) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๑) ทรัพยากรป่าไม้ : มีพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์รวมทั้งกลุ่มจังหวัดทั้งหมด ๕๒,๓๒๓,๘๗๐ ไร่ มีส่วนที่ทับซ้อนกันอยู่ระหว่างป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า วนอุทยาน ป่าไม้ถาวรแห่งชาติ พื้นที่อนุรักษ์เพิ่มเติม และ เขตห้ามล่าสัตว์ป่า แบ่งรายจังหวัดได้ ดังนี้ (ไร่)

ประเภท	นครราชสีมา	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	สุรินทร์	กลุ่มจังหวัดฯ
ป่าสงวนแห่งชาติ	๙๗๗,๔๕๓.๔๕	๑,๕๘๔,๒๘๒.๕๐	๗๗๑,๒๕๕	๑,๑๑๕,๒๘๔	๔,๔๔๘,๒๗๕
อุทยานแห่งชาติ	๑,๔๑๒,๔๒๕	๗๒๔,๘๐๖.๕๐	๒๓๗,๖๐๐	๐	๒,๓๗๔,๘๓๒
วนอุทยาน	๐	๐	๑,๔๕๐	๒,๓๙๐	๓,๘๔๐
ป่าไม้ถาวรของชาติ	๑๐๖,๖๙๑	๒๖๖,๐๓๖	๔๑,๙๙๔	๐	๔๑๔,๗๒๑
พื้นที่อนุรักษ์เพิ่มเติม	๑๓,๔๔๘	๒,๐๐๐	๐	๐	๑๕,๔๔๘
เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	๐	๑,๓๖๐,๑๗๕	๑๙๕,๔๘๖	๓๑๓,๗๕๐	๑,๘๖๙,๕๑๑
เขตห้ามล่าสัตว์ป่า	๐	๑๐๙	๒๐,๒๗๘	๐	๒๐,๓๘๗
รวม	๒,๕๑๐,๐๑๗.๔๕	๓,๙๓๗,๔๐๙	๑,๒๖๘,๐๖๓	๑,๔๓๑,๔๒๔	๙,๑๔๖,๙๑๔

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในกลุ่มจังหวัดฯ ๒๕๕๓

(๒) ทรัพยากรดิน : ความเหมาะสมของดินเพื่อการปลูกพืชเศรษฐกิจ ๓ กลุ่มหลัก ได้แก่ ข้าว พืชไร่ และไม้ผล ไม้ยืนต้น สรุปได้ว่ามีชั้นความเหมาะสมของดินเพื่อการปลูกพืชเศรษฐกิจทั้ง ๓ กลุ่มในเกณฑ์ เหมาะสมปานกลางถึงเหมาะสมดีมาก ดังนี้ (เกณฑ์การประเมินที่ดินของกรมพัฒนาที่ดิน และ FAO)

ชั้นความเหมาะสมระดับปานกลาง - ดีมาก	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ
การปลูกข้าว	๒๐,๔๑๓.๔๙	๓๙.๔๗
การปลูกพืชไร่	๑๑,๑๙๑.๙๙	๒๑.๖๔
การปลูกไม้ผล - ไม้ยืนต้น	๑๑,๘๗๔.๖๘	๒๒.๙๖
รวม	๔๓,๔๘๐.๑๖	๘๔.๐๗

การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มจังหวัดช่วงปี ๒๕๔๓-๒๕๕๒ : ในช่วงปี ๒๕๔๓-๒๕๕๒ การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มจังหวัด เปลี่ยนแปลงไปมาก กล่าวคือ พื้นที่เกษตรกรรมมีจำนวนลดน้อยลง จาก ๒.๓ ล้านไร่ ในปี ๒๕๔๓ เหลือเพียง ๒.๑ ล้านไร่ในปี ๒๕๕๑ ลดลงร้อยละ ๘.๗๐ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงอาชีพ จากเกษตรกรรมมาเป็นอุตสาหกรรม โดยพื้นที่อุตสาหกรรม มีขนาดเพิ่มขึ้นมากถึง ร้อยละ ๘๑.๙๐ คิดเป็นพื้นที่ ๖๒,๐๑๐.๔๗ ไร่ ในปี ๒๕๕๑ จากเดิมที่มีพื้นที่ ๓๔,๐๙๑.๒๗ ไร่ ในปี ๒๕๔๓ และยังเปลี่ยนมาเป็นพื้นที่ชุมชน ซึ่งมีขนาดเพิ่มขึ้นจาก ๑,๓๙๐,๐๗๖.๖๒ ไร่ ในปี ๒๕๔๓ เพิ่มขึ้นเป็น ๑,๘๔๕,๓๐๓.๖๙ ไร่ ในปี ๒๕๕๑ คิดเป็น ร้อยละ ๓๒.๗๕ สำหรับพื้นที่ป่าไม้ที่มีขนาดเพิ่มขึ้นจาก ๗ ล้านไร่ ในปี ๒๕๔๓ เป็น ๘ ล้านไร่ ในปี ๒๕๕๑ มีการปลูกพืชจำพวก ป่ายูคาลิปตัส ป่าไผ่ ป่าสัก เป็นบริเวณ กว้าง จึงทำให้มีขนาดพื้นที่ป่าไม้สูงขึ้น

ข้อมูลแสดงการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ ที่ดินประเภทต่างๆ ในกลุ่มจังหวัด ปี ๒๕๔๓ กับ ปี ๒๕๕๒

	พื้นที่(ไร่)		การเปลี่ยนแปลง (ไร่)	ร้อยละ การเปลี่ยนแปลง
	๒๕๔๓	๒๕๕๒		
พื้นที่เกษตรกรรม นาข้าวใน-นอกชลประทาน พืชสวน พืชไร่ ปศุสัตว์	๒๓,๓๓๐,๘๘๕.๐๖ ๑๕,๗๐๓,๔๘๐.๕๘ ๕๕๔,๗๑๘.๙๐ ๗,๐๑๕,๑๒๗.๐๙ ๑๗,๕๕๘.๔๙	๒๑,๒๖๓,๘๙๗.๔๒ ๑๔,๑๕๑,๔๔๘.๐๐ ๖๑๐,๐๖๙.๔๖ ๖,๔๓๖,๒๕๗.๑๒ ๖๖๑๒๒.๘๔	๒,๐๖๗,๙๘๗.๖๔ ๑,๕๕๒,๐๓๒.๕๘ -๑๕,๓๕๐.๕๖ ๕๗๘,๘๖๙.๙๗ -๔๘,๕๖๔.๓๕	๘.๘๖ ๙.๘๘ -๒.๕๘ ๘.๙๙ -๒๖.๕๙
พื้นที่ประมง	๒,๗๑๑.๑๓	๒๓,๐๙๑.๓๙	-๒๐,๓๘๐.๒๖	-๗๕๑.๗๓
พื้นที่ป่าไม้	๗,๒๔๒,๘๕๒.๓๘	๘,๐๗๔,๓๔๗.๘๙	-๘๓๑,๔๙๕.๕๑	-๑๑.๔๘
พื้นที่แหล่งน้ำ น้ำธรรมชาติ น้ำที่สร้างขึ้น	๔๕๕,๑๕๔.๗๑ ๑๐๐,๓๐๕.๖๐ ๓๕๕,๘๔๙.๑๑	๘๐๙,๖๒๖.๔๖ ๓๗๓,๘๖๕.๒๐ ๔๓๕,๗๖๑.๒๖	-๓๕๔,๔๗๑.๗๕ -๒๗๓,๕๕๙.๖๐ -๘๐,๙๑๒.๑๕	-๗๗.๘๘ -๒๗๒.๗๓ -๒๒.๘๐
พื้นที่ชุมชน ตัวเมืองและย่านการค้า นันทนาการ สถานเฝ้าระวังและสถาบัน	๑,๓๙๐,๐๓๒.๖๒ ๑,๒๖๓,๓๐๖.๑๖ ๓๑,๕๒๓.๐๘ ๙๕,๒๓๔.๓๘	๑,๘๔๘,๓๐๓.๖๙ ๑,๕๙๑,๘๘๕.๑๕ ๕๕,๒๒๘.๙๕ ๒๐๑,๑๘๙.๕๙	-๕๕๘,๒๐๐.๐๗ -๓๒๘,๕๗๙.๙๙ ๒๓,๗๐๕.๘๗ ๑๐๕,๙๔๒.๒๑	-๓๒.๙๖ -๒๓.๐๙ ๗๕.๒๐ ๑๑๑.๑๗
พื้นที่อุตสาหกรรม	๓๔,๐๙๑.๒๗	๖๒,๐๑๐.๔๗	๒๗,๙๑๙.๒๐	๘๑.๙๐
พื้นที่เบ็ดเตล็ด อื่นๆ พื้นที่ว่าง	๒๘๗,๙๐๒.๙๑ ๒๒๒,๖๘๒.๙๒ ๖๕,๒๑๙.๙๙	๖๖๕,๓๙๖.๗๖ ๖๒๑,๑๗๐.๖๑ ๔๔,๒๒๖.๑๕	๓๗๗,๔๙๓.๘๕ ๓๙๘,๔๘๗.๖๙ -๒๐,๙๙๓.๘๔	๑๓๑.๑๒ ๑๗๘.๙๕ -๓๒.๑๙
รวม	๓๒,๗๔๓,๗๐๑.๐๘	๓๒,๗๔๖,๖๗๔.๐๘		

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน

(๓) ทรัพยากรน้ำ : กลุ่มจังหวัดตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำหลัก ๓ ลุ่มน้ำ ได้แก่
ลุ่มน้ำชี ลุ่มน้ำมูล และลุ่มน้ำป่าสัก

๓.๑) ลุ่มน้ำชี มีพื้นที่รับน้ำ ๔๙,๔๗๗ ตร.กม. แบ่งออกเป็น ๒๐ ลุ่มน้ำ
สาขา พื้นที่โครงการที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำชีได้แก่ พื้นที่เกือบทั้งหมดของจังหวัดชัยภูมิ
และพื้นที่บางส่วนของจังหวัดนครราชสีมา รวมคิดเป็น ร้อยละ ๒๕.๘ ของพื้นที่ลุ่มน้ำชีทั้งหมด

๓.๒) ลุ่มน้ำมูล: มีพื้นที่รับน้ำ ๖๙,๗๐๐
ตร.กม. แบ่งออกเป็น ๓๑ ลุ่มน้ำสาขา พื้นที่โครงการที่อยู่ใน
พื้นที่ลุ่มน้ำได้แก่ พื้นที่เกือบทั้งหมดของจังหวัดนครราชสีมา
และพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัดบุรีรัมย์และสุรินทร์ รวมคิดเป็น ร้อยละ ๕๔.๒ ของพื้นที่
ลุ่มน้ำมูลทั้งหมด

๓.๓) ลุ่มน้ำป่าสัก มีพื้นที่รับน้ำ ๖,๒๙๒ ตร.กม. แบ่งออกเป็น ๘
ลุ่มน้ำสาขา พื้นที่โครงการที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำมูลได้แก่ พื้นที่บางส่วนของจังหวัดชัยภูมิ
และจังหวัดนครราชสีมา รวมคิดเป็นร้อยละ ๒.๔ ของพื้นที่ลุ่มน้ำป่าสัก

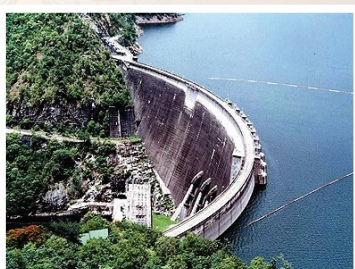
ข้อมูลปริมาณความจุที่เก็บกักน้ำของอ่างเก็บน้ำ ขนาดใหญ่ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดฯ

อ่างเก็บน้ำ	ความจุที่เก็บกักน้ำ (ลบ.ม.)
ลำตะคอง	๓๐๐,๐๐๐,๐๐๐
มูลบน	๑๔๑,๐๐๐,๐๐๐
ลำแซะ	๒๗๐,๐๐๐,๐๐๐
ลำพระเพลิง	๑๐๕,๐๐๐,๐๐๐
ลำปลายมาศ	๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐
ลำนางรอง	๑๒๐,๐๐๐,๐๐๐
เขื่อนจุฬาภรณ์	๑๘๘,๐๐๐,๐๐๐

เขื่อนลำพระเพลิง

ที่มา : สำนักชลประทานที่ ๘ นครราชสีมา

(๙) การจัดเก็บภาษีสรรพากร

จังหวัดในกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ ในปี ๒๕๕๒ สามารถจัดเก็บภาษีสรรพากร รวมได้ ๗,๕๒๐.๙๑๘ ล้านบาท ของการจัดเก็บภาษีสรรพากร ของสำนักงานสรรพากร ภาค ๙

ข้อมูลผลการจัดเก็บผลการเก็บภาษีสรรพากรปีงบประมาณ ๒๕๕๐-๒๕๕๒ จำแนกเป็นรายสำนักงานสรรพากรในภาค ๙

ประเภทภาษี	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๒
รวมภาค ๙	๑๐,๒๐๖.๓๓๓	๑๑,๒๖๘.๕๐๐	๑๑,๑๔๓.๕๒๘
สท. นครราชสีมา	๓,๙๖๗.๔๒๙	๔,๒๕๕.๕๖๖	๔,๐๓๓.๐๒๕
สท. นครราชสีมา ๒	๑,๒๑๘.๐๑๓	๑,๕๐๖.๙๗๕	๑,๕๔๐.๓๓๒
สท. ชัยภูมิ	๖๘๒.๙๗๑	๗๔๕.๓๐๙	๗๓๓.๓๓๕
สท. บุรีรัมย์	๙๙๙.๘๗๐	๑,๑๖๘.๕๗๗	๑,๒๑๔.๒๒๖
สท. สุรินทร์	๘๑๕.๓๑๑	๘๑๒.๓๙๑	๗๙๒.๘๘๖

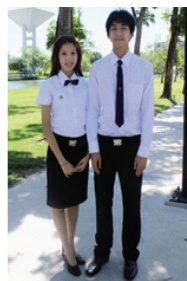
๑๐) ด้านบริการสังคม

(๑) ด้านการศึกษา : ในกลุ่มจังหวัดมีจำนวนโรงเรียนรวม ๓,๙๘๓ โรงเรียน จำนวนครู ๕๐,๕๙๑ คน และจำนวนนักเรียน ๑,๑๔๐,๓๕๕ คน และมีโรงเรียนอาชีวศึกษา จำนวน ๓๐ แห่ง และระดับอุดมศึกษา ๑๕ แห่ง

ข้อมูลสถานศึกษา ครูและนักเรียนในพื้นที่ศึกษา ปี ๒๕๕๒

	โรงเรียน (แห่ง)	อาชีวศึกษา (แห่ง)	อุดมศึกษา (แห่ง)	ครู (คน)	นักเรียน/นักศึกษา (คน)
กลุ่มจังหวัด	๓,๙๘๓	๓๐	๑๕	๕๐,๕๙๑	๑,๑๔๐,๓๕๕
นครราชสีมา	๑,๓๗๙	๑๒	๙	๑๗,๖๔๘	๔๕๕,๐๔๙
ชัยภูมิ	๘๐๕	๕	๑	๘,๗๒๘	๑๖๔,๙๖๕
บุรีรัมย์	๙๓๕	๖	๒	๑๓,๐๐๔	๒๗๗,๐๒๘
สุรินทร์	๘๖๔	๗	๓	๑๑,๒๑๖	๒๔๓,๓๑๓

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดและข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

(๒) ด้านการบริการสาธารณสุข: การสาธารณสุขในพื้นที่กลุ่มจังหวัด มีจำนวนสถานพยาบาลทั้งสิ้น ๒,๐๑๑ แห่ง จำแนกเป็นโรงพยาบาลของรัฐบาล ๘๖ แห่ง โรงพยาบาลเอกชน ๑๖ แห่ง รพ.ส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ๙๔๕ แห่ง คลินิกรวมทุกประเภท ๙๖๔ แห่ง ด้านบุคลากรทางการแพทย์ มีแพทย์จำนวน ๙๖๘ คน ทันตแพทย์ ๒๖๑ คน พยาบาล ๖,๐๙๔ คน และผู้ช่วยพยาบาล ๒๑๖ คน

(๓) แหล่งนันทนาการและพักผ่อนหย่อนใจ: มีจำนวนทั้งสิ้น ๒๘ แห่ง ซึ่งกระจายอยู่ในหลายๆ พื้นที่ โดย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน ๑๓ แห่ง จังหวัดชัยภูมิ จำนวน ๖ จังหวัดบุรีรัมย์จำนวน ๖ แห่ง และจังหวัดสุรินทร์มีจำนวน ๓ แห่ง

(๔) ด้านสังคมและวัฒนธรรม

มีการค้นพบแหล่งวัฒนธรรมและโบราณสถานกระจายอยู่ทั่วไปในพื้นที่จังหวัดในกลุ่มจังหวัดแหล่งที่สำคัญมีจำนวนรวมมากกว่า ๒๓๐ แห่ง ส่วนใหญ่เป็นชุมชนและโบราณสถานในสมัยอารยธรรมทวาราวดีและขอม ยกเว้นจังหวัดชัยภูมิ

๑๑) ด้านระบบคมนาคมขนส่ง

(๑) ทางหลวงสายต่างๆ ในกลุ่มจังหวัด : ระบบคมนาคมขนส่งในพื้นที่กลุ่มจังหวัดมีถนนสายสำคัญๆ หลายสาย มีทางหลวงแผ่นดินสายหลักและสายรองทำหน้าที่เชื่อมโยงระหว่างจังหวัดและภายในจังหวัด ทำให้การคมนาคมขนส่งในกลุ่มจังหวัดมีประสิทธิภาพสามารถเดินทางได้อย่างสะดวก โดยมีเส้นทางสำคัญ ดังนี้

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒ หรือ ถนนมิตรภาพ
- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๔ , ๒๐๑ , ๒๐๒ , ๒๐๕ , ๒๐๖ , ๒๐๗ , ๒๑๘ , ๒๑๙ , ๒๒๔ , ๒๒๕ , ๒๒๖ , ๓๐๔ และ ๓๔๘ นอกจากนี้กลุ่มจังหวัดยังมีทางหลวงสายอาเซียนพาดผ่าน ได้แก่

- สาย AH ๑๒ ผ่านสะพานมิตรภาพไทย/ลาว-หนองคาย-อุดรธานี-อ.น้ำพอง - ขอนแก่น - อ.บ้านไผ่ - อ.พล - นครราชสีมา - อ.สีคิ้ว - อ.มวกเหล็ก - สระบุรี - หินกอง - รวมระยะทาง ๕๑๑.๕ กิโลเมตร
- สาย AH ๑๒๑ ผ่านมุกดาหาร-อำนาจเจริญ-ยโสธร-อ.สุวรรณภูมิ-อ.พยัคฆภูมิพิสัย - บุรีรัมย์ - อ.นางรอง - อ. สัมปอ - บ.ช่องตะโก รวมระยะทาง ๔๕๘.๕ กิโลเมตร

(๒) ระบบโลจิสติกส์ทางรถไฟ : เส้นทางรถไฟที่ผ่านกลุ่มจังหวัดคือรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือ (ประกอบด้วย เส้นทาง กรุงเทพฯ-อุบลราชธานี, กรุงเทพฯ - หนองคาย,

จังหวัดนครราชสีมา มีเส้นทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือผ่าน ๒ สาย คือ

- เส้นทางกรุงเทพมหานคร - จังหวัดอุบลราชธานี

- เส้นทางกรุงเทพมหานคร - จังหวัดหนองคาย

รถไฟทั้งสองสายจะแยกกันที่ชุมทางจระ จังหวัดนครราชสีมา นอกจากนี้ยังมีรถไฟอีกสายหนึ่ง ซึ่งแยกที่ชุมทางแก่งคอยคือ จังหวัดสระบุรี - อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา

โดยจังหวัดนครราชสีมา มีสถานีรถไฟ รวม ๓๘ สถานี และ ๒ ชุมทาง รวม ๔๐ แห่ง สถานีหลักในการขนส่งผู้โดยสารและสินค้า คือ สถานีนครราชสีมาและสถานีชุมทางบัวใหญ่

จังหวัดชัยภูมิ มีเส้นทางรถไฟผ่านพื้นที่ทางตอนใต้ของจังหวัดซึ่งเป็นเส้นทางระหว่าง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี - อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา - อำเภอเทพสถิต - บ้านเนินจอนรงค์ - จตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งมีสถานีรถไฟรวม ๖ สถานี

จังหวัดบุรีรัมย์ มีเส้นทางรถไฟผ่าน คือ เส้นทางกรุงเทพมหานคร - อุบลราชธานี

จังหวัดสุรินทร์ มีเส้นทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือผ่านทางตอนบนของจังหวัด โดยมีเส้นทางผ่าน ๑ สาย คือ เส้นทางกรุงเทพมหานคร - อุบลราชธานี

๑๒) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

(๑) ประปา : กำลังการผลิตน้ำประปาในพื้นที่ มีทั้งสิ้น ๕๓,๓๖๘,๖๖๖ ลบ.ม./วัน ปริมาณน้ำที่ผลิตได้ ๖๑,๔๓๓,๙๖๓ ลบ.ม. ปริมาณน้ำที่จำหน่ายแก่ผู้ใช้ ๔๘,๓๒๖,๑๒๒ ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๓๑ ของ ปริมาณน้ำที่ผลิตได้ และมีปริมาณน้ำที่จ่ายเพื่อสาธารณประโยชน์และรั่วไหล ๘,๐๕๔,๗๗๑ ลบ.ม. ทั้งนี้มีจำนวนผู้ใช้ทั้งสิ้น ๒๕๒,๐๐๑ ราย

(๒) พลังงาน : มีการใช้น้ำมัน ๑,๔๐๗,๘๒๘๐.๙๐ ลิตร คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๔ ของการใช้พลังงานทั้งหมด มีการใช้ก๊าซ แอล พี จี ทั้งสิ้น ๑๑๖,๐๓๘.๘๒ กิโลกรัม จังหวัดนครราชสีมา มีสัดส่วนการใช้พลังงานมากที่สุด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๖๒.๑๖ รองลงมาคือจังหวัดบุรีรัมย์ ร้อยละ ๑๙.๗๑ จังหวัดสุรินทร์ ร้อยละ ๙.๓๙ และจังหวัด ชัยภูมิ และ ๘.๗๕ ตามลำดับ

(๓) ไฟฟ้า : จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้ามีจำนวนทั้งสิ้น ๑,๔๗๖,๕๓๔ ราย โดยกลุ่มสถาน ประกอบธุรกิจและอุตสาหกรรมมีการใช้ไฟฟ้ามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๖๒ รองลงมาคือที่อยู่อาศัย ใช้กระแสไฟฟ้า คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๗๖ จังหวัดนครราชสีมา มีการใช้กระแส ไฟฟ้าสูงที่สุดจากกลุ่มสถานธุรกิจและอุตสาหกรรม

๑๓) ด้านบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

พื้นที่โครงการทั้ง ๔ จังหวัดตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำหลัก ๓ ลุ่มน้ำด้วยกัน (ตามรายงานมาตรฐานลุ่มน้ำและ ลุ่มน้ำสาขา โดยคณะกรรมการอุทกวิทยาแห่งชาติ หรือ กทช. ๒๕๓๘) ได้แก่ ลุ่มน้ำชี ลุ่มน้ำมูล และลุ่มน้ำป่าสัก มีรายละเอียดของแต่ละพื้นที่ลุ่มน้ำ ดังนี้

๑. ลุ่มน้ำชี: มีพื้นที่รับน้ำ ๔๙,๔๗๗ ตารางกิโลเมตร แบ่งออกเป็น ๒๐ ลุ่มน้ำ สาขา พื้นที่โครงการที่อยู่ในพื้นที่ ลุ่มน้ำชีได้แก่ พื้นที่เกือบทั้งหมดของจังหวัดชัยภูมิและ พื้นที่บางส่วนของจังหวัดนครราชสีมา รวมคิดเป็นร้อยละ ๒๕.๘ ของพื้นที่ลุ่มน้ำชีทั้งหมด

๒. ลุ่มน้ำมูล: มีพื้นที่รับน้ำ ๖๙,๗๐๐ ตารางกิโลเมตร แบ่งออกเป็น ๓๑ ลุ่มน้ำ สาขา พื้นที่โครงการที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำได้แก่ พื้นที่เกือบทั้งหมดของจังหวัดนครราชสีมา และพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัดบุรีรัมย์และสุรินทร์ รวมคิดเป็นร้อยละ ๕๔.๒ ของพื้นที่ ลุ่มน้ำมูลทั้งหมด

๓. ลุ่มน้ำป่าสัก: มีพื้นที่รับน้ำ ๖,๒๙๒ ตารางกิโลเมตร แบ่งออกเป็น ๘ ลุ่มน้ำ สาขา พื้นที่โครงการที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำมูลได้แก่ พื้นที่บางส่วนของจังหวัดชัยภูมิและ จังหวัดนครราชสีมา รวมคิดเป็นร้อยละ ๒.๔ ของพื้นที่ลุ่มน้ำป่าสัก

๑๔) ด้านพื้นที่เสี่ยงภัยธรรมชาติ

๑) พื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดน้ำท่วมขัง : ทั้ง ๔ จังหวัด ในบริเวณพื้นที่ราบริมแม่น้ำมูล แม่น้ำชี และแม่น้ำสาขา ใกล้จุดบรรจบแม่น้ำสายหลัก

๒) พื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดดินถล่ม : มีพื้นที่เสี่ยงภัยในเขตจังหวัดชัยภูมิ และจังหวัดนครราชสีมา รวม ๑๐ ตำบล ใน ๗ อำเภอ พื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดน้ำป่าไหลหลาก มีพื้นที่เสี่ยงในเขตจังหวัด นครราชสีมา ๔ ตำบล ใน ๓ อำเภอ

๓) พื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดไฟป่า : พื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดไฟป่าระดับเสี่ยงสูงและปานกลางส่วนใหญ่อยู่ในเขตจังหวัดชัยภูมิครอบคลุมพื้นที่บริเวณทางด้านทิศตะวันตกตอนเหนือและตอนกลางของพื้นที่

- จังหวัดนครราชสีมา บริเวณทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของพื้นที่โดยเฉพาะพื้นที่ในเขตอำเภอปากช่องและอำเภอวังน้ำเขียว

- จังหวัดบุรีรัมย์และสุรินทร์ พื้นที่เสี่ยงภัยสูง กระจายอยู่บริเวณตอนเหนือและตอนใต้ของจังหวัด ในขณะที่พื้นที่เสี่ยงปานกลาง ส่วนใหญ่อยู่บริเวณตอนใต้ของพื้นที่ทั้งสองจังหวัด

๔) พื้นที่ประสบภัยแล้ง : ในเขตพื้นที่กลุ่มจังหวัดมีพื้นที่แห้งแล้งซ้ำซากทุกระดับรวมทั้งสิ้น ๑๓,๓๔๕,๐๖๙ ไร่ แยกเป็นพื้นที่ที่มีความเสี่ยงระดับรุนแรงมาก ๑๓,๓๒๒,๓๙๗ ไร่ ระดับปานกลาง ๒๒,๑๓๔ ไร่ และระดับรุนแรงเล็กน้อย ๑๓๘ ไร่ พื้นที่ส่วนใหญ่ของกลุ่มจังหวัด ประสบภัยแล้งในระดับรุนแรง จังหวัดที่มีพื้นที่ประสบภัยแล้งมากที่สุดได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา

๕) พื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง : พื้นที่เสี่ยงภัยแล้งในจังหวัดนครราชสีมาและชัยภูมิส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ๔ คือไม่เสี่ยงต่อภัยแล้ง คือมีปริมาณฝนเฉลี่ยรายปี ประมาณ ๑,๐๐๐ - ๑,๘๐๐ มม. มีโอกาสที่ฝนตกมากกว่า ๕๐ - ๒๐๐ วันต่อปี จังหวัดสุรินทร์และบุรีรัมย์มีพื้นที่เสี่ยงภัยแล้งอยู่ในระดับ ๓ คือ พื้นที่เสี่ยงต่อภัยแล้งต่ำ คือมีปริมาณฝนรายปีน้อยกว่า ๘๐๐ - ๒,๐๐๐ มม. มีโอกาสที่ฝนตกตั้งแต่ ๕๐ - ๒๐๐ วันต่อปี

ส่วนที่ ๒

ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๐ (จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์)

๑. ทิศทางและตำแหน่งทางยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Strategics Position)

- ๑ : เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย
- ๒ : เป็นแหล่งผลิตผลิตภัณฑ์ไหมระดับประเทศ
- ๓ : เป็นแหล่งผลิตพลังงานทดแทนที่สำคัญ
- ๔ : เป็นแหล่งอารยธรรมขอมและท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์
- ๕ : เป็นศูนย์กลางระบบ Logistic และการกระจายสินค้าในภูมิภาค

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ มีศักยภาพเพียงพอสำหรับการเป็นฐานการผลิตพืชอาหารและพืชพลังงานทดแทนของประเทศ โดยเฉพาะเป็นแหล่งเพาะปลูกข้าวหอมมะลิ มันสำปะหลัง อ้อย มากที่สุดของประเทศ อาทิ เช่น เป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมอาหาร หรือเป็นฐานการผลิตพลังงานทดแทนอุตสาหกรรมเอทานอลของประเทศ

ภาวะเศรษฐกิจที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดฯ ขึ้นกับภาคอุตสาหกรรม ภาคการเกษตร และภาคการค้าปลีกเป็นสำคัญ เป็นพื้นที่ที่เหมาะสม “ด้านการพัฒนาการเกษตร” ซึ่งมีพื้นที่การเพาะปลูกข้าวนาปีกว่า ๑๑ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๒๙ ของประเทศ มีผลผลิตกว่า ๔.๓ ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๕๖ ของประเทศ มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการผลิตข้าวหอมมะลิในระบบมาตรฐาน GAP (Good Agriculture Practice) จำนวน ๑๒,๕๐๐ ราย มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังกว่า ๒.๓ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๑๖ ของประเทศ มีผลผลิตกว่า ๖.๘ ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๓๖ ของประเทศ มีการเลี้ยงโคเนื้อกว่า ๑.๐๗ ล้านตัว คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๒๘ ของประเทศ กลุ่มจังหวัดฯ เป็นผู้นำในด้าน “การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ไหม” ภายใต้การสร้างเสริมความเข้มแข็งและขยายเครือข่าย โดยการผสมผสานหัตถกรรมท้องถิ่นกับเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการเป็นผู้นำด้านการตลาดโดยมีแนวทางในการพัฒนาใช้การตลาดนำการผลิต เน้นการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ไหม และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น

กลุ่มจังหวัดยังมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สำคัญที่สนับสนุน “การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว” โดยการสร้างความร่วมมือและการแข่งขันกับภายนอก แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สำคัญของกลุ่มจังหวัด เช่น อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ซึ่งได้รับการขึ้นทะเบียนให้เป็นมรดกโลก มีแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณคดีและประวัติศาสตร์ที่สำคัญมากมาย อาทิเช่น อุทยานประวัติศาสตร์หินพิมาย ปราสาทหินพนมรุ้ง ตามเส้นทางท่องเที่ยวอารยธรรมขอม โดยมีตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัด คือ “การเป็นศูนย์กลางของการผลิตสินค้าเกษตร อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ใหม่ และการท่องเที่ยวของภาค”

๒. วิสัยทัศน์ (Vision)

“แหล่งผลิตสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย
ศูนย์กลางผลิตภัณฑ์ใหม่
และท่องเที่ยวอารยธรรมขอม”

๓. พันธกิจ (Mission)

๑. ส่งเสริมการผลิตและแปรรูปข้าวหอมมะลิเพื่อการส่งออก
๒. ส่งเสริมและ พัฒนาการผลิตมันสำปะหลังเพื่ออุตสาหกรรมอาหารและพลังงานทดแทน
๓. ส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อและแปรรูปเชิงคุณภาพ
๔. ส่งเสริมศักยภาพการผลิตและการตลาดผลิตภัณฑ์ใหม่
๕. ส่งเสริมการท่องเที่ยวอารยธรรมขอม

๔. เป้าประสงค์รวม (Goals)

๑. มูลค่าการผลิตข้าวหอมมะลิของกลุ่มจังหวัดเพิ่มสูงขึ้น
๒. ผลิตภาพและคุณภาพผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังเพิ่มสูงขึ้น
๓. ผลผลิตโคเนื้อคุณภาพได้รับการยอมรับจากตลาด
๔. ศูนย์กลางการผลิตและการตลาดผลิตภัณฑ์ใหม่ระดับอาเซียน
๕. แหล่งท่องเที่ยวอารยธรรมขอมได้รับความสนใจจากตลาดการท่องเที่ยว
๖. มีระบบ Logistic ที่ได้มาตรฐานสามารถรองรับการขนส่งและการกระจายสินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕. ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategies Issues)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การพัฒนาสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีคุณภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวอารยธรรมขอม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ : พัฒนาระบบ Logistic และกระจายสินค้าในภูมิภาค

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การพัฒนาสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

เป้าประสงค์

- เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมอาหารและสินค้าเกษตรแปรรูปของประเทศและของภูมิภาคอินโดจีนสู่การเป็นครัวของโลก

กลยุทธ์

๑. ส่งเสริมการผลิตและการแปรรูปข้าวหอมมะลิให้ได้มาตรฐาน

๒. เพิ่มศักยภาพการผลิตมันสำปะหลัง เพื่อผลิตอาหารและพลังงานทดแทน

๓. ส่งเสริมและพัฒนากาการผลิต การแปรรูป และการตลาดโคเนื้อคุณภาพสูง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีคุณภาพ

เป้าประสงค์

- รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่เพิ่มขึ้น

- เป็นศูนย์กลางผลิตภัณฑ์ใหม่ของภูมิภาคอาเซียน

กลยุทธ์

๑. เสริมสร้างองค์ความรู้ผลิตภัณฑ์ใหม่สู่การแข่งขัน

๒. ยกระดับกระบวนการผลิตและการแปรรูปใหม่ให้ได้มาตรฐาน

๓. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการตลาด

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวอารยธรรมขอม เป้าประสงค์

- รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น
- พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน

กลยุทธ์

๑. การพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืนและยกระดับให้ได้มาตรฐาน
๒. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว
๓. พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว
๔. ส่งเสริมการตลาด และการประชาสัมพันธ์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ : การพัฒนาระบบ Logistic และการกระจายสินค้าในภูมิภาค เป้าประสงค์

- เพื่อยกระดับการพัฒนาระบบ Logistic และการกระจายสินค้าในภูมิภาค

กลยุทธ์

๑. เชื่อมโยงเส้นทางและยกระดับคุณภาพระบบการคมนาคมขนส่งในจังหวัดและไปสู่ภูมิภาคอินโดจีน
๒. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสิ่งอำนวยความสะดวกทางระบบ Logistic การค้าและการลงทุน
๓. พัฒนาศักยภาพบุคลากรและผู้ประกอบการ SMEs เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
๔. พัฒนาระบบข้อมูลและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ ๓

สรุปผลการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕

๑. โครงการและงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ ได้รับอนุมัติโครงการทั้งสิ้น ๑๑ โครงการ งบประมาณรวม ๒๗๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท

โครงการ	งบประมาณ (บาท)	หน่วยงานรับผิดชอบ
๑. โครงการส่งเสริมข้าวหอมมะลิคุณภาพดีสู่สากล	๔๘,๕๖๓,๘๐๐	เกษตรจังหวัดทั้ง ๔ จังหวัด
๒. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง	๒๒,๔๐๐,๐๐๐	เกษตรจังหวัดทั้ง ๔ จังหวัด
๓. โครงการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว	๘,๑๒๗,๔๐๐	ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด นครราชสีมาและชัยภูมิ
๔. โครงการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว	๑๕,๘๐๐,๐๐๐	ตำรวจภูธรจังหวัด นครราชสีมาและชัยภูมิ
๕. โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยว	๖๓,๐๐๕,๐๐๐	ศูนย์เพาะชำกล้าไม้ ทั้ง ๔ จังหวัด
๖. โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยว	๖,๐๐๐,๐๐๐	ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์
๗. โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเดิมและแหล่งท่องเที่ยวใหม่“นครชัยบุรินทร์”	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ชัยภูมิบุรีรัมย์และสุรินทร์
๘. โครงการพัฒนาโครงข่ายเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมท่องเที่ยวสิ่งอำนวยความสะดวกบริการพื้นฐานการรักษาความปลอดภัยมีมาตรฐาน "นครชัยบุรินทร์"	๔๐,๓๔๕,๐๐๐	สำนักงานป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยทั้ง ๔ จังหวัด
๙. โครงการพัฒนางานผลิตภัณฑ์ใหม่ตามต้นแบบศิลปชีพสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ	๒๑,๙๕๘,๘๐๐	ศูนย์หม่อนไหมฯและเกษตร จังหวัดทั้ง ๔ จังหวัด
๑๐. โครงการพัฒนาหมู่บ้านผลิตภัณฑ์ใหม่ให้เป็นหมู่บ้านท่องเที่ยว(Thai Silk Village)	๑๗,๘๐๐,๐๐๐	พัฒนาชุมชนจังหวัด ทั้ง ๔ จังหวัด
๑๑. ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ	๕,๐๐๐,๐๐๐	จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์

๒. กิจกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ

๒.๑ การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด (๔ ปี) พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๐ และการจัดทำแผนปฏิบัติราชการของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ระหว่างวันที่ ๑๗-๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ณ ภูวรินทร์สอร์ท อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

๒.๒ การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด (๔ ปี) พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๐ และการจัดทำแผนปฏิบัติราชการของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ระหว่างวันที่ ๒๑-๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ ณ โรงแรมราชพฤกษ์แกรนด์ไฮเต็ล อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

๒.๓ การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด (๔ ปี) พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๐ และการจัดทำแผนปฏิบัติราชการของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ระหว่างวันที่ ๑๗-๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ณ โรงแรมเทพนคร อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

๒.๔ การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด (๔ ปี) พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๖๐ และการจัดทำแผนปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก เนืองเหนือตอนล่าง ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ระหว่างวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๕ ณ ห้องประชุมหลวงพ่อกุณ บริสุทโธ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

๒.๕ การประชุมวางแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด (๔ ปี) พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๖๐

วันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๕ ณ โรงแรมชัยภูมิปาร์ค อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ

วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ ณ โรงแรมทองธารินทร์ อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ ณ โรงแรมวิวัน อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

๓. การประชุมคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.)

ครั้งที่ ๑ วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๕ ณ ห้องประชุมหลวงพ่อกุณ ประสิษฐโฮ
ชั้น ๓ ศาลากลางจังหวัดนครราชสีมา

ครั้งที่ ๒ วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ณ ห้องประชุมหลวงพ่อกุณ ประสิษฐโฮ
ชั้น ๓ ศาลากลางจังหวัดนครราชสีมา

ครั้งที่ ๓ วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ ณ ห้องประชุมหลวงพ่อกุณ ประสิษฐโฮ
ชั้น ๓ ศาลากลางจังหวัดนครราชสีมา

ครั้งที่ ๔ วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๕ ณ ห้องประชุมหลวงพ่อกุณ ประสิษฐโฮ
ชั้น ๓ ศาลากลางจังหวัดนครราชสีมา

๔. การตรวจติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๑ วันที่ ๑๑-๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ ตรวจติดตามโครงการในพื้นที่
จังหวัดนครราชสีมา

ครั้งที่ ๒ วันที่ ๑๘-๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๕ ตรวจติดตามโครงการในพื้นที่
จังหวัดชัยภูมิ

ครั้งที่ ๓ วันที่ ๑-๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ตรวจติดตามโครงการในพื้นที่
จังหวัดบุรีรัมย์

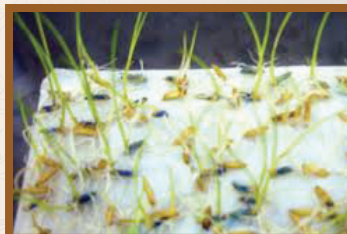
ครั้งที่ ๔ วันที่ ๘-๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ตรวจติดตามโครงการในพื้นที่
จังหวัดสุรินทร์

ผลการดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติการ กลุ่มจังหวัด ปังบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านการพัฒนาการเกษตร จำนวน ๒ โครงการ

๑. โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพดีสู่สากล

เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๑๔,๕๐๓ ราย ได้รับความรู้ในการผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพตามมาตรฐาน GAP และได้รับเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิคุณภาพดีจำนวน ๑๑,๓๐๐๐ ราย เกษตรกรได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP จำนวน ๑,๑๐๔ แปลง สามารถลดต้นทุนการผลิตไร่ละ ๓๐๐ บาท จำนวน ๑๒๖,๐๐๐ ไร่ คิดเป็นเงินประมาณ ๓๗,๘๐๐,๐๐๐ บาท

๒. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง

เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ ๕,๖๖๐ ราย ได้รับความรู้ในการเพิ่มผลผลิตมันสำปะหลัง และได้รับปัจจัยการผลิตปุ๋ยอินทรีย์จำนวน ๑,๑๓๒ ตัน ก่อนพันธุ์มันสำปะหลังจำนวน ๒,๒๒๖,๔๐๐ ท่อน เกษตรกรได้เรียนรู้ตรวจวิเคราะห์หมันท่อนใส่ปุ๋ยเคมี จำนวน ๒,๘๗๐ ไร่ เกษตรกรมีผลผลิตเพิ่มขึ้น ๗๐๐ กก./ไร่ จำนวน ๑๔๑,๕๐๐ ไร่ คิดเป็นเงิน ๒๗๗,๓๔๐,๐๐๐ บาท

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว จำนวน ๕ โครงการ

๑. โครงการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

- ส่งเสริมการจัดงานประเพณี เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัด จำนวน ๔ ครั้ง
- จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์อิเล็กทรอนิกส์ชนิดติดตั้งภายนอกอาคาร (Full Color Display) จำนวน ๑ ป้าย
- จัดกิจกรรม Road Show ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดฯ จำนวน ๑ ครั้ง

๒. โครงการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว

- ติดตั้งระบบโทรทัศน์วงจรปิดพร้อมอุปกรณ์ประกอบ บริเวณถนน และแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดนครราชสีมา จำนวน ๓๐ ชุด
- ติดตั้งระบบโทรทัศน์วงจรปิดพร้อมอุปกรณ์ประกอบ บริเวณถนน และแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดนครราชสีมา จำนวน ๑๓ ชุด

๓. โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยว

- จัดเตรียมกล้าไม้ขนาดใหญ่ (กล้าไม้ที่ ๒) สนับสนุนเส้นทางท่องเที่ยวสายดอกไม้ จำนวน ๒,๕๖๑,๕๖๐ กล้า
- จัดทำฝายต้นน้ำแบบตาข่ายคลุมหินทิ้ง ๗๐ ฝาย
- กิจกรรมป่าต้นบ้านอาหารชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ๔ จุด
- กิจกรรมโครงการปลูกต้นไม้อาหารช้าง
- กิจกรรมปรับปรุงภูมิทัศน์ลานกลางเดินเท้าและจุดบริการนักท่องเที่ยว ๑ แห่ง

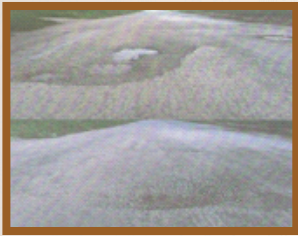
๔. โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยว

- การฝึกอบรมหลักสูตรมัคคุเทศก์เฉพาะพื้นที่ (ภาษาต่างประเทศ) จำนวน ๒ รุ่นๆ ละ ๓๐ คน รวม ๖๐ คน
- การฝึกอบรมให้ความรู้ผู้ประกอบการท่องเที่ยว จำนวน ๔ รุ่นๆ ละ ๑๐๐ คน รวม ๔๐๐ คน
- อบรมอาสาสมัครมัคคุเทศก์/ผู้นำชมแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์เชิงวัฒนธรรม ๔ รุ่นๆ ละ ๑๐๐ คน รวม ๔๐๐ คน

๕. โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเดิมและแหล่งท่องเที่ยวใหม่ “นครชัยบุรินทร์”

- กิจกรรมก่อสร้างถนนลาดยางผิวแอสฟัลต์ติกคอนกรีต กว้าง ๖.๐๐ ม. ไหล่ทางข้างละ ๑.๐๐-๑.๕๐ ม.ความยาว ๓.๐๔๐ กม.
- กิจกรรมติดตั้งระบบไฟฟ้าส่องสว่างในบริเวณสนามแสดงช้าง
- ปรับปรุงภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณทะเลสาบทุ่งกุลาเพื่อการท่องเที่ยว
- การศึกษารูปแบบการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเดิมและแหล่งท่องเที่ยวใหม่ คือ ป่าปรังพินปีและรอยเท้าไดโนเสาร์

๖. โครงการพัฒนาโครงข่ายเชื่อมโยงเส้นทางการคมนาคมท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก บริการ พื้นฐาน การรักษาความปลอดภัย มีมาตรฐาน “นครชัยบุรินทร์”

- ก่อสร้างถนนเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว จำนวน ๒๒ สาย
- กิจกรรมก่อสร้างถนนสายแยก ทล.๒๑๘๐ บ้านโกรกขามป้อม ต.รังงาม อ.เนินสง่า จ.ชัยภูมิ ถึง อ.พระทองคำ จ.นครราชสีมา ระยะทางยาว ๒.๓๐๐ กม. ขนาดกว้าง ๖.๐๐ ม. ไหล่ทางกว้าง ข้างละ ๑ ม.
- กิจกรรมปรับปรุงถนนและภูมิทัศน์สู่แหล่งท่องเที่ยว อุทยานภูเขไฟกระโดง จังหวัดบุรีรัมย์
- กิจกรรมกิจกรรมเส้นทางสายดอกไม้สู่แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ณ วนอุทยานพนมสวาย ต.นาบัว อ.เมือง จ.สุรินทร์
- กิจกรรมปรับปรุงภูมิทัศน์ทะเลสาบทุ่งกุลาเพื่อการท่องเที่ยว ณ ต.ไพรขลา อ.ชุมพลบุรี จ.สุรินทร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ใหม่ จำนวน ๒ โครงการ

๑. โครงการพัฒนางานผลิตภัณฑ์ใหม่ตามต้นแบบศิลปาชีพ

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

๑.๑ กิจกรรมพัฒนางานศิลปกรรมผลิตภัณฑ์ใหม่ตามต้นแบบ

ศิลปาชีพ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

- จัดการแข่งขันสาวไหมด้วยมือและการประกอบอาหารจากหม่อนไหม

- ฝึกอบรมเกษตรกร หลักสูตร ส่งเสริมการผลิตหม่อนไหม จำนวน ๑ รุ่น ๓๒๕ คน

- เพิ่มพื้นที่การปลูกหม่อนพร้อมติดตั้งระบบน้ำ ๑๓ จุด

- สนับสนุนปัจจัยการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตหม่อน
ท่อนพันธุ์ ๑๖๒,๕๐๐ ต้น ปุย ๔๘.๗๕ ตัน

๑.๒ กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ SMEs และ OTOP

- การยกระดับและรักษาคุณภาพตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช)

- การส่งเสริมพัฒนาบรรจุภัณฑ์ผู้ประกอบการ SMEs และ OTOP

๑.๓ กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนการผลิตเส้นไหมให้ได้มาตรฐาน

๑.๔ พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ใหม่

๒. โครงการพัฒนาหมู่บ้านใหม่ให้เป็นหมู่บ้านท่องเที่ยว (Thai Silk Village)

- ๒.๑ การสืบค้นศิลปวัฒนธรรมดั้งเดิมของชุมชนและท้องถิ่น
- ๒.๒ ฝึกอบรมและศึกษาดูงานการดำเนินกิจกรรมหมู่บ้าน
ท่องเที่ยวและกิจกรรมบ้านพัก Home Stay
- ๒.๓ โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์หมู่บ้าน/จุดเรียนรู้ท่องเที่ยว
ผลิตภัณฑ์ไหม
- ๒.๔ สืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น อนุรักษ์การผลิตผลิตภัณฑ์
ไหม (พัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์และของที่ระลึก)
- ๒.๕ ประชาสัมพันธ์และเปิดตัวหมู่บ้านท่องเที่ยวการผลิต
ไหมและบ้านพัก Home Stay
- ๒.๖ ติดตามประเมินผลและให้คำแนะนำแก่กลุ่มเป้าหมาย

ภาพกิจกรรม

การตรวจติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕

โดย

คณะกรรมการการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕

จังหวัดนครราชสีมา ระหว่างวันที่ ๑๐-๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๕

๑. โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพดีสู่สากล ณ บ้านดอนริ หมู่ ๘ ต.ดอนชมพู อ.โนนสูง

๒. โครงการพัฒนางานผลิตภัณฑ์ใหม่ต้นแบบศูนย์ศิลปาชีพ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ณ บ้านคิมมะอุ หมู่ ๓ ต.หนองหว้า อ.บัวลาย

๓. โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ต.ในเมือง อ.เมือง

จังหวัดชัยภูมิ ระหว่างวันที่ ๑๘-๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๕

๑. โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยว ณ สถานที่ก่อสร้างมอหินขาว ต.ท่าหินโงม อ.เมือง

๒. โครงการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเดิมและโครงการส่งเสริมตลาดด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด “นครชัยบุรีนทร์”

๓. โครงการพัฒนางานผลิตภัณฑ์ใหม่ตามต้นแบบศิลปาชีพสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ณ บ้านดงบังใต้ ต.ดงบัง อ.คอนสาร

จังหวัดบุรีรัมย์ ระหว่างวันที่ ๑-๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

๑. โครงการพัฒนาหมู่บ้านไหมให้เป็นหมู่บ้านท่องเที่ยว (Thai Silk Village)
ณ บ้านหนองตาไก้ หมู่ที่ ๓ และบ้านหนองตาไก้น้อย หมู่ที่ ๔ ต.หนองกง อ.นางรอง

จังหวัดสุรินทร์ ระหว่างวันที่ ๘-๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

๑. โครงการจัดตั้งศูนย์วิชาการและเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์ไหม ณ ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติสุรินทร์

๒. โครงการพัฒนาหมู่บ้านใหม่ให้เป็นหมู่บ้านท่องเที่ยว (Thai Silk Village)
ณ บ้านท่าสว่าง ต.ท่าสว่าง อ.เมือง

และบ้านประทุน ต.แตล อ.ศีขรภูมิ

คณะผู้จัดทำ

๑. นายนพดล	ปราศราศรี	หัวหน้าสำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด
๒. นายนิวัต	รองสวัสดิ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
๓. นายชำนาญ	ทองดี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๔. นายรฐนนท์	ไชยสิทธิ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๕. นายภัทรพงษ์	ธรรมวงศ์	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
๖. นางสาวทองคำ	รักวงษ์	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
๗. นางสาวณัฐวรรณ	หลงศรี	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑
ศาลากลางจังหวัดนครราชสีมา
โทร/โทรสาร ๐๔๔-๒๔๓๐๙๐ มท.๓๖๖๐๑

Nakhon Ratchasima

Chaiyaphum

Buri Ram

Surin

